

Vlaams
Parlement

vergadering **C142**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 4 april 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de voorbereiding van de omzetting van de richtlijn voor audiovisuele mediadiensten (AVMD-richtlijn) en de implementatie van de aanbevelingen uit de Econopolisstudies over de leefbaarheid van de Vlaamse audiovisuele sector – 939 (2018-2019)	3
VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de hervorming van het Departement Cultuur, Jeugd en Media (DCJM) – 980 (2018-2019)	7
VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de gevolgen van de Europese auteursrichtlijn voor de neutrale onlinemediã in Vlaanderen – 968 (2018-2019)	17
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de doorlichting van het dansgezelschap Troubleyn en de opgelegde maatregelen – 969 (2018-2019)	
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de opvolging van de resolutie en het actieplan 'grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector' – 992 (2018-2019)	21
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over een sociaal charter voor de Vlaamse en Brusselse mediasector – 971 (2018-2019)	26
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de digitalisering van het radiolandschap – 983 (2018-2019)	30
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de stadstheaters – 987 (2018-2019)	39

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de voorbereiding van de omzetting van de richtlijn voor audiovisuele mediadiensten (AVMD-richtlijn) en de implementatie van de aanbevelingen uit de Econopolisstudies over de leefbaarheid van de Vlaamse audiovisuele sector – 939 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, we zijn aan het einde van de legislatuur, en deze vraag is meer een overzichtsvraag, een vraag ook naar de toekomst.

Tijdens de gedachtewisseling op 21 februari 2019 over het Econopolisrapport 'Leefbaarheid van productie, aggregatie en distributie van audiovisuele content in Vlaanderen' hebben wij u gevraagd naar de concrete voorbereidende stappen die u al aan het nemen was met betrekking tot de omzetting van de nieuwe AVMD-richtlijn (audiovisuele mediadiensten), die in december 2018 werd gepubliceerd. U antwoordde daarop dat u dat samen met de administratie aan het bekijken was hoe u daarmee zou verdergaan, en u beloofde een overzicht van de verschillende aspecten: "nog voor de verkiezingen een stand van zaken te bezorgen, zodat de commissie er nog een gedachtewisseling aan kan wijden".

Tijdens dezelfde gedachtewisseling deden we u de suggestie om een facilitator aan te stellen om de mediasector te begeleiden bij de implementatie van de aanbevelingen uit de Econopolisstudie met betrekking tot de leefbaarheid van de Vlaamse audiovisuele sector. Ook daar beloofde u om de zinvolheid en de mogelijkheid hiervan te onderzoeken.

Op 21 februari waren wij nog zeer optimistisch. Nu is het bijna Pasen en nadert de verkiezingsperiode, waarin wij geen commissievergaderingen zullen hebben. Minister, het is misschien toch interessant om een stand van zaken te geven van de beloofde overzichten.

Kunt u toelichting geven bij het beloofde overzicht van de verschillende aspecten van de omzetting van de AVMD-richtlijn?

Zullen de aanbevelingen die de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) formuleerde in zijn rapport 'Mediaconcentratie 2018' in dit verband ook bestudeerd worden?

Hebt u al een beslissing genomen met betrekking tot de aanstelling van een facilitator die de mediasector kan begeleiden bij de implementatie van de aanbevelingen van de Econopolisstudie? Kunt u hierover meer toelichting geven?

Mijn laatste vraag over de Vlaamse Netflix trek ik in omdat daar allicht nog een aantal zaken mogelijk zijn.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik geef eerst een overzicht van wat er allemaal aan de gang is met betrekking tot de omzetting van de AVMD-richtlijn. Ik zal eerst toelichting geven over het traject voor de omzetting, daarna zal ik het overzicht met betrekking tot de verschillende bepalingen van de AVMD-richtlijn overlopen.

Op 28 november 2018 werd in het Publicatieblad van de Europese Unie richtlijn 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van de richtlijn betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en

bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten, met andere woorden de richtlijn AVMD, bekendgemaakt.

De AVMD-richtlijn moet omgezet zijn tegen ten laatste 19 september 2020. Het omzetten van deze richtlijn is een omvangrijke oefening. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media heeft een stappenplan met een indicatief tijdschema opgesteld voor de omzetting. Het stappenplan is gebaseerd op de timing van de omzetting van de vorige AVMD-richtlijn, die heeft geleid tot het Mediadecreet van 27 maart 2009, en op het stroomschema voor de opmaak van regelgeving van de Vlaamse overheid.

Zoals aangegeven, en aangezien ook de laatste indieningsdatum voor een ontwerp van decreet 1 februari was, is de formele omzetting iets voor de nieuwe Vlaamse Regering en een nieuw Vlaams Parlement.

Deze legislatuur zullen er, met uitzondering van de stimuleringsregeling voor de niet-lineaire televisieomroeporganisaties, wat gaat over artikel 13 van de AVMD-richtlijn – zie ook uw stemming van gisteren, waarvoor dank –, geen beleidskeuzes worden gemaakt met betrekking tot de omzetting van de AVMD-richtlijn.

Om echter geen tijd te verliezen zal mijn kabinet samen met de administratie de volgende weken nog het nodige voorbereidende werk verrichten. Daar zijn ze trouwens al mee bezig. Zo zullen nog voor de verkiezingen de voornaamste stakeholders worden geconsulteerd. Ik heb de volgende stakeholders uitgenodigd voor een gesprek over de nieuwe richtlijn: Mediaaan, Scandinavian Broadcasting System (SBS), de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT), Proximus, Telenet, Orange, de Vlaamse Onafhankelijke Film & Televisie Producenten (VOFTP), Test-Aankoop, de Gezinsbond, het Kinderrechtencommissariaat, het Vlaams Kenniscentrum voor Mediawijsheid, de Unie van Belgische Adverteerders (UBA), de Raad voor de Reclame, Google Belgium, de Vlaamse Nieuwsmedia, We Media en Media.21. Daar kunnen zeker nog namen aan worden toegevoegd, maar u ziet dat bijna alle stakeholders vertegenwoordigd zijn.

In de voorbereidende fase wordt ook bekeken welke benchmarks nuttig en nodig zijn. Dan gaat het bijvoorbeeld over systemen ter bescherming van minderjarigen, over co- en zelfregulering, over regels voor videoplatformen, enzovoort.

Hetzelfde geldt voor het opmaken van de ontwerpteksten – het decreet, de memorie van toelichting en de nota aan de Vlaamse Regering – die, wanneer er een nieuwe regering aantreedt, kan worden aangepast aan de beleidskeuzes die dan zullen worden gemaakt.

Ook andere stakeholders zoals de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) en het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) zullen aan bod kunnen komen. Daarnaast neemt het departement ook poolhoogte bij de Europese Commissie via het Contactcomité van de Europese Unie.

Ik kom tot het inhoudelijk overzicht van de richtlijn. Het gaat toch over relatief veel onderwerpen, die soms heel uiteenlopend zijn.

Het gaat over de aanpassing van bestaande en de invoering van nieuwe definities. Het gaat over de wijziging van procedures. Er is meer aandacht voor co- en zelfregulering. Er komen strengere regels ter bescherming van minderjarigen tegen schadelijke programma's. Er zal ook een expliciete verwijzing naar het verbod op het aanzetten tot terrorisme komen. Er is meer aandacht voor de toegankelijkheid van mediadiensten voor personen met een beperking. De signaalintegriteit wordt ingevoerd. Dat belooft zeker weer een interessant debat te worden.

Er zijn quota voor niet-lineaire televisieomroeporganisaties en er bestaat de mogelijkheid om investeringsverplichtingen op te leggen aan niet-lineaire

televisieomroeporganisaties die uitzenden vanuit een andere lidstaat. Dat hebben we met het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering al gecoverd.

De regels voor commerciële communicatie, televisiereclame, sponsoring en product placement zijn gewijzigd. De videoplatformen komen gedeeltelijk onder het toepassingsgebied van de nieuwe richtlijn. De mediaregulatoren moeten aan bepaalde voorwaarden voldoen met betrekking tot onpartijdigheid en onafhankelijkheid. De lidstaten moeten ten slotte aandacht hebben voor mediawijsheid.

De richtlijn bevat naast wijzigingsartikelen ook verschillende nieuwe bepalingen. Die nieuwe bepalingen zullen moeten worden omgezet door nieuwe artikelen in het bestaande Mediadecreet. Het is niet uitgesloten dat, naast de decretale omzetting, ook een aantal uitvoeringsbesluiten zullen moeten worden gewijzigd. Het is ook niet uitgesloten dat er na de decretale omzetting ook nog nieuwe uitvoeringsbesluiten nodig zullen zijn.

Het departement heeft een overzicht gemaakt met drie tabellen die de bepalingen bevatten uit de nieuwe richtlijn, de huidige richtlijn en het huidige Mediadecreet.

Ik ga deze items nu niet artikelsgewijs overlopen, dit zou ons te ver leiden. Ik bezorg u het overzicht van de administratie. Dat is vooral een dashboard, een map waarmee we verder aan de slag kunnen.

Zullen de aanbevelingen die de VRM formuleerde in het rapport Mediaconcentratie in dit verband ook worden bestudeerd?

De richtlijn bevat een aantal nieuwe bepalingen met betrekking tot de bevordering van Europese en onafhankelijke producties door niet-lineaire televisieomroeporganisaties. Zo zal de catalogus van de VOD-diensten (video on demand) minstens 30 procent Europese producties moeten bevatten en de producties moeten bovendien een prominente plaats krijgen in het aanbod.

Met het decreet van 29 juni 2018 speelde het Vlaams Parlement hier op in door artikel 157 van het Mediadecreet aan te passen. Zo dienen de niet-lineaire televisieomroeporganisaties vanaf 1 januari 2019 in hun programmacatalogus minstens 30 procent Europese producties aan te bieden waarvan een aanzienlijk deel Nederlandstalige Europese producties zijn.

Ik stel voor dat de andere aanbevelingen in het rapport Mediaconcentratie zullen worden besproken in de plannen die de volgende regering aan het Vlaams Parlement zal voorstellen met betrekking tot de omzetting.

Er zijn zeker raakpunten, maar ik denk niet dat door de omzetting van de AVMD-richtlijn als such de mediaconcentratie actief of rechtstreeks beïnvloed zal worden. Misschien wel onrechtstreeks, dat kan dan bekeken worden.

Ook het debat over de evaluatie van de stimuleringsregels voor de audiovisuele sector en de bestaande regels voor de dienstverdelers kan daar zeker aan gekoppeld worden. Dat hebben we vorige week of twee weken geleden in deze commissie nog kort besproken.

Een andere vraag: komt er een facilitator voor de mediasector? Op dit ogenblik is het antwoord: neen, nog niet. Ik moet eerlijk zeggen dat, hoewel ik het niet uitsluit, de kans me heel klein lijkt. Een facilitator heeft immers pas nut als er voldoende draagvlak gevonden kan worden bij de stakeholders. Hier is op dit moment eigenlijk geen vooruitgang geboekt. We hebben contacten met de stakeholders. Ik kan ook niet iemand zomaar het bos insturen wanneer de bedrijfsbelangen – want daar gaat het over – zo uiteenlopend zijn dat ze misschien moeilijk overbrugbaar zijn en wanneer we ook geen enkele hefboom hebben. We hebben zelfs geen hefboom

om 'zachte verplichtingen' – wat eigenlijk een contradictio in terminis is – mogelijk te maken.

Wat eerder een element zal zijn – en dan zitten we bij de volgende regering – zijn een aantal aflopende contracten in de sector in de loop van dit jaar, wat de druk op de verschillende partijen zal verhogen. Ofwel zullen ze dan bilateraal tot akkoorden komen die invloed zullen hebben op de rest van de sector, ofwel kan er dan misschien een facilitator het veld in gestuurd worden. Maar op dit ogenblik zou dat – ik zal het maar zeggen zoals het is – een zelfmoordmissie zijn. Ik denk dat het geen zin heeft om dat op dit ogenblik te doen.

Dan de Vlaamse Netflix. Tijdens de gedachtewisseling hierover heb ik gezegd dat ik een Vlaamse Netflix niet uitsluit. Het is natuurlijk een uitdagender economisch gegeven, gezien de schaalgrootte van onze gemeenschap, die niet meteen kan concurreren met andere grote staten of lidstaten binnen de Europese Unie en het effect daarop op de rendabiliteitstermijn. Ik herhaal even wat ik daarover al gezegd heb. Ik heb wel begrepen dat er nog een parlementair initiatief zou kunnen zijn om ervoor te zorgen dat, als er een Vlaamse speler is, mensen – bedrijven dus – toegang zouden krijgen tot een dergelijk platform. Dat is op zich iets wat ik toejuich. Zowel vanuit maatschappelijk als cultureel belang is het verzekeren van de toegang tot kwaliteitsvolle Vlaamse programma's immers verantwoordbaar. Maar ook daar zijn er geen wezenlijke nieuwe ontwikkelingen te melden op dit ogenblik.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Dank u wel, minister. Het is goed dat we nog eens een overzicht krijgen en ook dat we de tabellen met al die vergelijkingen toegestuurd zullen krijgen. Ik heb wel een vraag over de stakeholdersbevraging. Het is heel goed dat die toch al opgestart wordt, zodat we daar in de komende legislatuur met kennis van zaken verder over kunnen beslissen. Maar u bent er heel snel doorgegaan en u hebt dan op het einde gezegd: ik denk dat ze dat wel ongeveer allemaal zijn. Maar voor alle zekerheid: is er eventueel ook een vertegenwoordiging van de Niet-Openbare Regionale Televisieverenigingen Vlaanderen (NORTV), dus de regionale tv's, en eventueel ook van de lokale radio's? Ik dacht dat ik u die niet heb horen vermelden. Kunnen die eventueel nog toegevoegd worden?

Voor de rest is het ook een beetje afwachten. We hebben in de commissie regelmatig gezegd, naar aanleiding van vragen en besprekingen: dit element of dat element zouden we eens moeten regelen in een volgend mediadecreet. Ik denk dat het nuttig is dat de administratie de elementen die door het parlement geopperd werden de afgelopen legislatuur meeneemt, niet alleen de omzetting van de richtlijn as such. Het Mediadecreet is een tiental jaar oud, het is misschien goed om daar eens met een fijne kam door te gaan. Dan is het wel goed dat we een stevige basis hebben om van te vertrekken in een volgende legislatuur, met het volgende parlement. Dank u wel alleszins. Ik heb verder geen vragen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Inderdaad, ik heb de regionale televisies en de lokale radio's niet genoemd, maar ik ga zeker graag in op uw suggestie om aan de administratie te vragen om die ook mee te nemen. Er kunnen zeker ook nog andere stakeholders mee geconsulteerd worden, mochten er zich aandienen. Dat is dus een goede suggestie.

En dan kan ik de administratie ook vragen om een aantal issues die in de voorbije legislatuur parlementair aan bod zijn gekomen, volledigheidshalve mee te nemen. Maar dat is dan meer uit voorzorg, want als goede democraten zijn we het er natuurlijk over eens dat het volgende parlement in volle vrijheid zal doen wat het zal doen. Maar het lijkt mij wel een nuttige oefening, om te vermijden dat we bepaalde dingen misschien over het hoofd zouden zien.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Het is goed dat we geen tijd verliezen. Het is uiteraard niet de bedoeling om de volgende legislatuur al te binden aan gelijk wat. Maar eens het nieuwe parlement goed is opgestart, hebben we eigenlijk maar een jaar de tijd. En we weten dat we gemiddeld wel een jaar nodig hebben om een goed decreet rond te krijgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Orry Van de Wauwer aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de hervorming van het Departement Cultuur, Jeugd en Media (DCJM)
– 980 (2018-2019)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): In maart 2018 hield deze commissie een gedachteswisseling over de hervorming van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. De secretaris-generaal gaf toelichting bij de nieuwe missie van het departement, de vier strategische doelstellingen en de beoogde effecten van zijn hervorming: efficiëntie- en expertisewinst, gedeelde organisatie en imagowinst.

Sindsdien heb ik de minister hier meerdere vragen gesteld over deze hervorming, voornamelijk rond de bekommernissen vanuit de jeugdsector. Dit waren de vier grootste bekommernissen van de jeugdsector: kinderen en jongeren moeten een plaats krijgen in de missie en visie van het departement, men vraagt naar een coördinerende cel geïntegreerd jeugd- en kinderrechtenbeleid met een mandaat, er is de noodzaak om de reflectiegroepen te verankeren, en er is ten slotte de betrokkenheid van de Vlaamse Jeugdraad en bovenbouw Jeugd bij de monitoring van de impact van de herstructureringen van het departement.

In antwoord op mijn laatste vraag in december 2018 wees de minister op het geregelde structurele overleg met de jeugdsector en het tweemaandelijks overleg met het sectoraal netwerk Jeugd. De minister kondigde ook aan dat het netwerk Jeugd alle bovenbouwspelers had uitgenodigd op een inhoudelijk overleg op 22 januari 2019.

Met betrekking tot de aanpassing van de missie en de visie van het departement, antwoordde de minister : "Het al dan niet aanpassen van de missie en visie zal meegenomen worden in de reeds aangehaalde tussentijdse evaluatie die het departement zal maken over de transitie."

Tenslotte kondigde de minister ook aan dat hij ook rechtstreeks het gesprek met de jeugdsector wou aangaan, om te weten te komen waar de aanhoudende ongerustheid en ontevredenheid over de hervorming vandaan komen.

Minister, hoe evalueert u de samenkomsten van het sectoraal netwerk Jeugd in 2019, en welk mandaat heeft dit netwerk? Hoe vaak kwamen de reflectiegroepen samen in 2019 en welke thema's werden er besproken? Wat was het resultaat van het rechtstreekse gesprek dat u had met de jeugdsector over hun onvrede en ongerustheid met betrekking tot de hervorming van het departement? Welke suggesties voor remediëring hebben zij gedaan, en hoe zullen die opgevolgd worden?

Kunt u verduidelijken of kinderen en jongeren inmiddels wel een duidelijke plek in de aangepaste missie en visie van het Departement Cultuur, Jeugd en Media hebben gekregen? Zo niet, wat is hiervoor de reden? Werd er een coördinerend

aanspreekpunt voor de jeugdsector en het jeugdbeleid aangesteld op het departement? Indien niet, waarom niet? Welke acties zult u ondernemen om de kennis en visie over een categoriaal jeugdbeleid en een geïntegreerd kinderrechtenbeleid bij het departement te verankeren en te versterken?

Tijdens de hoorzitting die we hier hielden in maart 2018 kondigde de secretaris-generaal aan dat er in september 2018 ook een tevredenheidsenquête bij de actoren zou worden georganiseerd. In uw antwoord op mijn vraag op 6 december 2018 verduidelijkte u: "De komende weken zal het departement een interne tussentijdse evaluatie maken van dit transitieproces. Ik heb er wel vertrouwen in dat het departement lessen zal trekken uit het voorbije jaar en met een nog grotere gedrevenheid en vastberadenheid zijn doelstellingen in 2019 wil realiseren."

Daarom heb ik ook nog een aantal bijkomende vragen. Kunt u meer toelichting geven bij de resultaten van deze bevestigingen en de lessen die hieruit werden getrokken? Werden de resultaten besproken met de betrokken actoren – bijvoorbeeld de bovenbouwspelers – uit de sectoren Cultuur, Jeugd en Media? Welke opvolging werd hieraan gegeven?

Bent u van mening dat de beoogde effecten van deze hervorming reeds gerealiseerd werden?

En, tot slot, wat is uw reactie op de kritiek in het veld dat het departement er minder goed in slaagt om zijn kernprocessen tot een goed einde te brengen? Concreet wordt dan verwezen naar de problemen met het uitbetalen van subsidies, het voorbereiden en opvolgen van beleidsbeslissingen, de verminderde dienstverlening ten aanzien van organisaties, enzovoort.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het sectoraal netwerk Jeugd heeft binnen het Departement Cultuur, Jeugd en Media een adviserende bevoegdheid. Het netwerk wordt betrokken bij beleidsvoorbereidende en evaluerende trajecten, zoals de regeerbijdrage, het traject 'Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan' (JKP), de opmaak van beleidsbrieven, enzovoort.

Het netwerk buigt zich ook over de beleids- of veldontwikkelingen van de jeugdsector. Het sectoraal netwerk maakt dat lopende en toekomstige initiatieven of acties binnen de verschillende betrokken teams op elkaar worden afgestemd. Daarnaast zorgt het netwerk ook voor aanpassingen aan bestaande of de ontwikkeling van nieuwe beleidsinstrumenten.

Als minister maak ik rechtstreeks geen evaluaties van dergelijke overlegstructuren binnen het departement, en het jaar 2019 is op zichzelf ook nog relatief jong. Wel kan ik stellen dat alle opdrachten en trajecten binnen het beleidsveld Jeugd in 2018 wel degelijk werden gerealiseerd. Ik verwijs hierbij naar mijn beleidsbrief 2019, waarin alle acties van 2018 zijn opgenomen. Gezien de kwaliteit van het geleverde werk, is het ook duidelijk dat er samengewerkt is over de teams heen.

Het sectoraal overleg is samengesteld uit een kern van tien experts in het beleidsveld Jeugd en experts die vanuit hun beleidsveld de link kunnen leggen naar jeugdmateries. Daarnaast worden er ook nog andere collega-experts uitgenodigd, afhankelijk van het onderwerp.

In 2019 kwam dit sectoraal netwerk Jeugd al samen op 16 januari, 22 januari, 26 februari en 1 april. Op het overleg van 22 januari waren ook alle bovenbouworganisaties aanwezig. Op de agenda stonden een kennismaking en een toelichting over enkele actuele thema's, zoals het traject rond het JKP, de onderzoeksagenda van het departement, het digitaliseringstraject van het departement, enzovoort. Er werd

met de bovenbouworganisaties afgesproken om tweemaal per jaar een overleg tussen het sectoraal netwerk en de bovenbouworganisaties te laten plaatsvinden. Voor 2019 worden nog twee overlegmomenten gepland: in juni en in september.

Wat uw tweede vraag over de reflectiegroepen betreft, kwam de reflectiegroep 'decreet jeugd- en kinderrechtenbeleid' op 31 januari van dit jaar samen. Volgende thema's kwamen aan bod: de stand van zaken van de lopende trajecten – dat gaat dan over de monitoring en de kadervorming –, het traject slimme subsidies, de opstart van het proces beleidsnota's 2022-2025 en de werkingsverslagen van 2018.

De reflectiegroep 'lokaal-bovenlokaal' kwam op 13 maart 2019 samen. De agenda-punten waren: de uitrol van het kampcharter, de decreten bovenlokaal jeugdwerk, het traject jeugdwerk voor allen, de opstart van het traject tweemeting, het netwerk 'kindvriendelijke steden en gemeenten' en het grote prioriteitendebat.

De derde reflectiegroep, 'jeugd- en kinderrechtenbeleid', kwam op 5 februari 2019 samen, en dit met een verruimde samenstelling. Op dit overleg werd immers gediscussieerd over de thema's die aan bod zullen komen op het grote prioriteitendebat in het kader van het JKP op 26 april 2019. Ik verwijs ook naar onze discussie daarover in de commissievergadering van vorige week.

De derde vraag ging over de onvrede en de ongerustheid die er was en is in de jeugdsector. De sector kaartte een aantal zaken terecht aan, zoals de aandacht voor de kennisopbouw, de visieopbouw rond geïntegreerd jeugdbeleid en kinderrechten, en rond jeugdwerk en jeugdwerkbeleid, en dan voornamelijk de kruisbestuiving tussen beide. Men gaf aan dat het niet altijd even evident zou zijn om met betrekking tot die kruisbestuiving iemand met beslissingsmachtiging – zoals men dat dan noemt – binnen het departement aan te kunnen spreken. Daarnaast kaartte men het gevoel aan vanuit de jeugdsector dat er na de hervorming van het departement soms te weinig rekening gehouden wordt met feit dat Jeugd geen sectoraal gegeven is. Ten slotte werd ook de dienstverlening naar de lokale besturen aangekaart: wie neemt de basisondersteuning van de vroegere provincies op, wie is het aanspreekpunt voor de lokale besturen?

Daarom werd vanuit de jeugdsector het volgende voorgesteld. Ten eerste, een toevoeging aan de nieuwe structuur van het departement in de persoon van een coördinator jeugdbeleid met bevoegdheid. Ten tweede, het belang benadrukken van de reflectiegroepen als bijzonder waardevolle overlegstructuur tussen departement, sector en kabinet. In belangrijke dossiers, zoals bijvoorbeeld dat van de 'slimme subsidies', moeten de bestaande structuren nauwer betrokken worden.

De visie rond het jeugdbeleid moet verduidelijkt worden in de missie van het departement. De toevoeging 'jong en oud', zoals voorgesteld door het netwerk Jeugd van het departement, blijft voor de jeugdsector te beperkend. Men wil nauwer betrokken worden in de aangekondigde evaluatie van de hervorming van het departement.

Ik heb deze elementen aangekaart bij de secretaris-generaal tijdens een van de structurele overlegmomenten. De opvolging hiervan is een element van lopende beoordeling en volg ik aandachtig op. Ik heb mijn uitdrukkelijke steun uitgesproken aan de jeugdsector om passend gevolg te willen geven aan een aantal van hun terechte bemerkingen.

Het netwerk Jeugd heeft in zijn overleg in juli en september de aanpassing van de missie en visie besproken. Het netwerk is van mening dat het traject rond de missie en visie niet beperkt is tot de twee zinnen die hierrond zijn bepaald. Gezien het departement Cultuur, Jeugd en Media verschillende beleidsvelden omvat, zijn de missie en visie naar de doelgroepen heel ruim gedefinieerd, anderzijds geven de beleidsvelden uiteraard wel duidelijk aan waar het departement voor staat.

Er is een aangepaste missie en visie van het departement uitgewerkt. Hierbij de tekst, waarbij de kleine aanpassing – met de toevoeging van het zinnetje 'van jong tot oud' – in het vet wordt aangeduid. Ik weet niet of ik de tekst moet voorlezen. Wanneer met het in missie en visie over individuen en groepen heeft tot driemaal toe die toevoeging gedaan. Dat wordt zeker als een goede tegemoetkoming gezien, maar het is misschien nog te beperkend. Maar het staat er wel degelijk in. Wie schrijft, die blijft.

Het netwerk Jeugd vindt het echter veel belangrijker om ook aan de slag te gaan met het doelstellingenkader dat aan de missie en visie wordt gekoppeld. Dat vind ik een goede conclusie. Indien men deze strategische doelstellingen bekijkt, dan is het heel duidelijk waar het departement naartoe wil met het beleidsveld Jeugd, en natuurlijk ook met Cultuur en Media. Ik geef hierbij nog eens de vier strategische doelstellingen.

"We maken van kennis en expertise op het vlak van cultuur-, jeugd- en media-beleid ons handelsmerk en worden daarin herkend en erkend als eerste aanspreekpunt.

Het departement is ten tweede een open huis dat proactief communiceert en het cultuur-, media- en jeugdbeleid op de kaart zet.

Het departement zorgt ten derde voor een divers landschap door een evenwicht te waarborgen tussen continuïteit en vernieuwing.

Het departement neemt een actieve rol op binnen een transversale en internationale context om de vinger aan de pols te houden en samen tot duurzame oplossingen te komen."

Er werd geen coördinerend aanspreekpunt aangesteld, maar het sectoraal netwerk Jeugd beschikt wel over een trekker en vaste ankerpunten. De ankerpunten en de trekker hebben een uitgebreid netwerk van collega's binnen de organisatie die zij kunnen aanspreken voor specifieke materies.

Welke acties zal ik nog ondernemen?

Ik ga ervan uit dat de strategische doelstellingen die ik eerder vermeldde voldoende aangeven dat het departement wel degelijk een categoriaal jeugdbeleid en een geïntegreerd kinderrechtenbeleid in het departement verankert en versterkt. Noch in het aantal medewerkers noch in het engagement van de medewerkers die rond jeugdbeleid werken, is er volgens mij een achteruitgang.

Zoals reeds aangegeven, heb ik mijn uitdrukkelijke steun uitgesproken aan de jeugdsector om een passend gevolg te willen geven aan een aantal van hun terechtte bemerkingen. In het voortraject dat het departement nu rond de voorbereiding van het nieuwe JKP loopt, zal het hoe dan ook een taak zijn om extra focus op het geïntegreerd kinderrechtenbeleid te leggen. Er is wel degelijk een inhoudelijke uitdaging die nog niet is afgerond. We zijn volop bezig met het nieuwe systeem te testen, zowel vanuit het perspectief van het departement als vanuit het perspectief van de jeugdsector.

De tevredenheidsenquête bij de actoren in het veld was een online bevraging met ondersteuning van een onafhankelijk marktonderzoeksbureau dat gecontracteerd werd via het raamcontract van de Vlaamse overheid. Het is echter nog te vroeg voor resultaten en 'lessons learned'. Deze enquête loopt namelijk nog. De bevragingsperiode wordt afgerond op 7 april 2019. Daarna worden de resultaten verwerkt en de conclusies geformuleerd. Deze worden vanaf juni op de website van het departement gepresenteerd en op de agenda geplaatst van de diverse sectorale overlegfora.

De verklaring voor deze vertraging is eenvoudig. Het departement wenste voor deze enquête een beroep te doen op een betrouwbare partij die binnen het raamcontract van de Vlaamse overheid een veelheid van enquêtes organiseerde voor entiteiten van de Vlaamse overheid. Dit om een benchmarking mogelijk te maken ten opzichte van andere entiteiten van de Vlaamse overheid. Door een overname van de gecontracteerde partij in het najaar 2018 liep het uitsturen van de enquête vertraging op.

Een ander element dat betrekking heeft op uw zevende vraag: de tussentijdse evaluatie van het transitieproces. Het departement heeft tussentijds een interne evaluatie uitgevoerd over het transitieproces van het departement. Deze evaluatie verliep projectmatig. Diverse profielen en rollen van het departement werden daarbij betrokken. Uit de resultaten volgden enkele acties, waarvan in deze context de volgende actie als zeer belangrijk beschouwd wordt: het versterken van de sectoraanspreekpunten met het oog op een betere samenwerking en communicatie met de verschillende sectoren.

Uw achtste vraag: werden de resultaten besproken met de betrokken actoren? Men wenst dit eigenlijk als geheel te doen, wanneer de tevredenheidsenquête afgelopen is. Dus het komt er wel, maar dat zal dan eerder in de loop van de maand juni gebeuren. Daar kan dus nog zeker wel een grondig debat op volgen.

Dan uw negende vraag: werden de effecten van de hervorming zelf gerealiseerd binnen het departement? U weet dat de uitgangspunten voor de herstructurering de volgende waren: meer ruimte voor het beleidsinhoudelijke; een sterkere band met de burger en ook met de stakeholders in de samenleving; een werking die beter aansluit of een afspiegeling is van de hybridisering van het landschap en de samenleving; meer autonomie en verantwoordelijkheid leggen bij de medewerkers; zorg voor de medewerkers. Ik heb hier een citaat uit het jaarverslag van het departement, dat ik niet zal voorlezen omdat het nogal lang is. Ik wil het u zeker schriftelijk bezorgen. U hebt het al gekregen, zie ik. Daarin worden een aantal elementen aangegeven van hoe men dat doet.

Men kan voorzichtig besluiten: het voorbije jaar was natuurlijk een jaar met grote uitdagingen binnen een nieuwe organisatiestructuur. Men heeft zeker goede dingen gedaan, maar het werk is nog niet volledig afgerond en men stuurt ook bij. Zie ook de vorige elementen van mijn antwoord. Ik herinner dus aan de grote personeelsinstroom van enerzijds de ex-provinciemedewerkers en anderzijds medewerkers met nieuwe tewerkstellingsprofielen. Men maakt ook gewag van bijkomende werkdruk door de uitwerking van nieuwe decreten: sociaal-cultureel en jeugdwerk, het Circusdecreet, het transitiereglement en het decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid.

Ik durf in alle voorzichtigheid zeggen dat ik er deze legislatuur met liefde de zweep op heb gelegd, ook onder uw aangename druk. Maar wij vergeten soms dat, als dat dan naar beneden doorloopt, dat wel een druk zet op de administratie. Dus in die zin zijn we allemaal tevreden, of bijna tevreden, of net niet tevreden genoeg, dat er veel dingen gebeurd zijn. Maar de administratie moet dat natuurlijk wel allemaal verhapstukken.

Daarnaast zijn er een aantal bijkomende takenpakketten en ambities, die we ook kunnen noemen: bijkomend eigenaarsonderhoud aan en investeringen in een aantal van de door de provincies aan de Vlaamse overheid overgedragen gebouwen; de opmaak van de regeerbijdrage met Visie 2050; het digitaal verenigingsloket, de lokale vrijetijdsmonitor... Men klaagt daar niet over, maar men zegt: 'Wij moeten ook de organisatie constant bijsturen ten aanzien van wat er ons gevraagd wordt en het haalbare telkens afwegen ten opzichte van andere zaken.'

Uw laatste vraag gaat over kritiek in het veld op een aantal kerntaken van de administratie. In eerste instantie heeft het departement in 2018 niet uitzonderlijk

meer of minder klachten of vragen ontvangen. Dat is wat men mij vertelt. Er is zeker geen systematiek in de klachten wat betreft het brede veld. In de verhouding tussen het aantal structureel gesubsidieerde organisaties en het aantal projectmatig gesubsidieerde organisaties is het aantal klachten wat betreft laattijdigheid van toezegging of uitbetaling van subsidies absoluut niet noemenswaardig. Dus er zijn altijd zaken die niet helemaal of niet op tijd in orde komen, maar men zegt dat dit vergelijkbaar is met vroeger. Dus: het mag minder, maar het is zeker niet meer.

In tweede instantie wens ik te benadrukken, zoals eerder gezegd, dat het nu inderdaad nog wat vroeg is om algemene conclusies te trekken. Als de hypothese in uw vraagstelling effectief klopt, dan zou dat de komende weken en maanden moeten blijken uit de resultaten van de tevredenheidsenquête. Die worden verwerkt. Dan kunnen we daar met nuance en met duidelijkheid een debat over hebben. Dat zal dan wellicht na de verkiezingen zijn.

Tot slot wil ik nog even aangeven dat het departement de dialoog met de sectorvertegenwoordigers over de dienstverlening omarmt. Zo had het departement in februari een overleg gepland met diverse sectororganisaties, naar aanleiding van een aantal signalen uit het veld over de digitaliseringsprojecten van het departement. Door externe omstandigheden werd dit gesprek uitgesteld tot 3 april 2019. Maar men probeert wel om die dialoog – waar mogelijk, waar nodig, waar nuttig – op het getouw te zetten.

Het is dus toch nog even afwachten met algemene conclusies. In elk geval ontvangen de reguliere werkingen uit de sector middelen. De subsidierondes worden correct afgewerkt, en er wordt systematisch beleidsmatig gewerkt en voortgang geboekt.

Collega Van de Wauwer, ik hoop dat ik hiermee een genuanceerd antwoord heb gegeven. Een deel van het debat zal zeker nog verder kunnen worden gevoerd, naar aanleiding van de objectiverende – ik zeg niet objectieve, maar objectiverende – tevredenheidsenquête.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Bedankt voor uw uitgebreide en – zoals altijd – heel genuanceerde antwoord, minister. Ik besef ook dat het inderdaad vroeg is om op een aantal vragen in te gaan. Het is natuurlijk een van de laatste kansen om u hier nog over te ondervragen, en ik wou die kans natuurlijk grijpen. Ik had ook beloofd dat ik het zou doen, en een politicus moet altijd zijn belofte waarmaken.

Wat betreft het toevoegen van jong en oud in de missie en de visie – hier heet dat de strategische doelstellingen: ik ga ook kijken naar de jeugdsector zelf om te oordelen of men voldoende tegemoetkomt aan de verwachtingen met betrekking tot een echt categoriaal jeugdbeleid. Dit stelt mij maar ten dele gerust, eerlijk gezegd.

Ik denk dat het sectoraal netwerk Jeugd met het vast ankerpunt in de operationele werking een goede zaak kan zijn. Maar ik vraag mij wel af of zij een heel duidelijk eigen mandaat hebben. Dat heb ik niet duidelijk uit uw antwoord kunnen afleiden, minister.

Dan zijn er nog een aantal bijkomende kritische vragen. We zijn inderdaad kritisch, maar dat is, net zoals bij u, vanuit een liefde voor de sector en met veel respect voor de medewerkers van het departement. Maar ik ga toch nog een aantal vragen stellen.

Ik zei het in mijn inleiding al: een van de beoogde effecten van die hervorming was imagowinst, onder andere via de centrale communicatiecel en via sterkere professionaliteit van de communicatie van het departement. Maar als we bijvoorbeeld kijken naar de vernieuwing en ondersteuning van de website, dan lijkt het

toch alsof er daar niet zo heel veel aandacht naartoe is gegaan. Dat is nochtans een heel belangrijke tool voor professionele communicatie. De informatie op de website is niet up-to-date, en recente onderzoeksrapporten ontbreken heel vaak.

De lijst met probleemdossiers wordt toch behoorlijk lang: de beoordeling van het radiolicentiedossier, het dossier van de slimme subsidies, of de problemen met de personeelsbegroting. Minister, deelt u onze mening dat dat momenteel niet echt imagowinst oplevert voor het departement?

Ik heb dan nog een vraag over de kwaliteit van de informatie die u vanuit het departement ontvangt. Die zou gestegen zijn, of dat was toch een doelstelling. De secretaris-generaal heeft dat tijdens de hoorzitting zo toegelicht. Ik vraag mij af of er inderdaad een kwaliteitstoename is van de aangeleverde informatie.

Ten slotte was het een van de concrete doelstellingen van de secretaris-generaal om het aantal burn-outs te verlagen. We zien immers dat het gemiddelde aantal burn-outs bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media hoger ligt dan bij het personeel van de Vlaamse Gemeenschap. Zijn daar al resultaten geboekt?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): De Vlaamse Jeugdraad ervaart de werking van het departement vandaag als niet erg functioneel. Bij hen overheerst het gevoel dat er weinig coördinatie is binnen alles wat Jeugd betreft. Er zou nood zijn aan een voltijds coördinator om Jeugd en jeugdbeleid op te volgen en te stroomlijnen.

We hebben hier vorige week de discussie gevoerd over de toekomst van het JKP. Mijn fractie heeft daarrond ook een aantal aandachtspunten meegegeven. Ik denk dat een coördinerende cel geïntegreerd jeugd- en kinderrechtenbeleid een uitgelezen kans is om ook het nieuwe JKP te versterken en de transversaliteit ervan uit te dragen en op te volgen.

Ik denk dat onze jongeren, maar ook de jeugdsector, het departement en de Vlaamse Regering, er baat bij hebben om de jeugdsector heel nauw te betrekken bij de hervorming van het departement. Ook de monitoring van de impact van die hervormingen moet zeer goed worden bekeken.

Als blijkt dat de huidige manier van werken toch niet de ideale manier is, en als de jeugdsector zich daar serieuze vragen bij stelt, dan moet het parlement daar een aantal maatregelen rond nemen.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Het is goed dat we vandaag nog eens een stand van zaken krijgen over de hervormingen op het departement, waarvoor dank aan collega Van de Wauwer. We hebben die problemen hier al vaker besproken, en we hebben er alle begrip voor dat hervormingen en veranderingen bepaalde strubbelingen teweegbrengen. Als we echter na een jaar moeten vaststellen dat er nog altijd heel wat kinderziektes zijn en dat er toch nog bepaalde hiaten zijn, denk ik wel dat het nodig is om eventueel in te grijpen of bij te sturen. Wij weten ook dat het een verantwoordelijkheid is van de secretaris-generaal, maar het is zeker ook niet slecht dat u, minister, rekening houdt met de bezorgdheden van de Vlaamse jeugdsector en de Vlaamse Jeugdraad, en met het feit dat er nog hiaten of tekortkomingen zijn.

Bart Caron (Groen): Ik wil nog een paar elementen toevoegen aan het debat. Ik wil vooraf zeggen dat ik in mijn toch al behoorlijk lange carrière nog nooit heb meegemaakt dat de administratie zelf het voorwerp was van politiek parlementair werk. Dat is buitengewoon uitzonderlijk. Ik zou zelfs durven zeggen dat het vroeger

nooit een punt geweest is, dat het nooit onderwerp van een vraag geweest is. Ik heb toch in ongeveer twintig jaar alles meegemaakt.

Ik wil nog eens duidelijk zeggen dat jeugd geen sector is, maar een categorie. Dat wordt nog altijd niet weerspiegeld in de missie en de visie, ondanks het toegevoegde lijntje in het vette lettertype. Ik vind dat dat echt weerspiegeld moet worden.

Ten tweede is geïntegreerd werken een heel toffe manier, en vooral een modieuze term. Geïntegreerd werken kan gebeuren rond een kern van jeugd, maar jeugd kan ook ingerold zijn in een bredere integratie. Hier gaat het bij geïntegreerd werken eigenlijk over de processen en de rollen van het departement zelf. Men heeft dus een omkeringslogica gehanteerd bij onze overheid – sorry dat ik dat even zeg, maar het moet mij van het hart. Processen staan veel centraler dan doelgroepen.

Het volgende punt dat daarmee te maken heeft, is dat de organisatie van de administratie relatief afstandelijk en zeer moeilijk bereikbaar blijft. Er is weinig nabijheid en weinig aanspreekbaarheid. Dat is ook een breuk met de administratie Cultuur, Jeugd, Sport en Media – even de oude term – en de agentschappen, zoals het voorheen was. Ik vind het net zeer kenmerkend voor die zachte sectoren waarmee wij werken, dat de relatie tussen een veldactor en een overheid eenvoudig is, dat ze snel overbrugd kan worden, dat men elkaar kan aanspreken, dat daartussen geen administratieve mallemolen georganiseerd moet worden. Ik zeg niet dat dat gebeurt, maar die directheid en nabijheid vind ik een cruciale kwestie.

Voorts is het waar dat het departement veel werkdruk gekend heeft in deze legislatuur, minister. U bent daar niet alleen voor verantwoordelijk – als ik dat mag zeggen – het departement is daar grotendeels zelf voor verantwoordelijk. Ze hebben zelf een aantal processen veranderd, ze hebben zelf een aantal voorstellen gedaan voor regelgevende aanpassingen, en ze hebben de provinciale inkanteling op hun dak gekregen. Dat verhaal van het provinciaal cultuurbeleid zal ik, los van ideologie, zo samenvatten: 'Quelle misère!' Wie is daar nu eigenlijk beter van geworden in dit landje van ons? Zeker onze eigen administratie niet – dat mag ook nog eens gezegd worden.

Ik wil ook gesteld hebben dat dit departement heel veel competente en gedreven mensen bevat. Want het zou hun oneer aandoen zijn indien we alles op een hoopje gooien. Dat moet ook gezegd worden, al kun je je soms vragen stellen over de efficiëntie van de inzet van welke mensen op welke stoel. Dat is nog een andere kwestie. Het zijn echter wel heel fijne mensen. Ook dit als een soort van pardon: weet u dat in de voorbije 5 jaar het aantal medewerkers van het departement gedaald is van 550 naar 417?

Dat is dus een vermindering van iets meer dan 20 procent. Zo'n telling is altijd delicaat, want er zitten ook een aantal externe agentschappen of semiverzelfstandigde organisaties bij. Maar het is een ernstige daling. Deze Vlaamse Regering heeft van die koppenverminderingen een beleidsdoel gemaakt. Ik denk dat dit mede aan de basis ligt van de problemen die we allemaal detecteren en ervaren. Dat moet ook eens gezegd worden aan het politieke niveau. Ik heb het dan niet alleen over u met die provinciale inkanteling, dat was een generieke beleidsoptie van de Vlaamse Regering, die ook in het regeerakkoord staat. Die werd systematisch toegepast en kan toch niet anders dan die effecten hebben. En dan te weten dat in die vermindering nog een aantal ingekantelde provinciale medewerkers zitten. Als je die eruit haalt, is de daling nog veel sterker. Er zit dus een spanning tussen de taakstelling van ons departement versus de inzet van middelen in dat departement. Ik ben er vaak heel kritisch over, maar dat moet ook absoluut eens gezegd worden. Dus het is een gedeelde verantwoordelijkheid, denk ik, minister.

Ik zou ten slotte één echte vraag willen stellen. Het lijkt misschien wat vreemd dat ik die vraag nu stel, omdat ik al zoveel jaren meedraai. De verantwoordelijkheid

voor de interne organisatie van het departement ligt volgens mij helemaal bij het departement zelf, niet bij de 'vakminister' van Cultuur. Is dat juist of niet juist? Ik denk van wel? (*instemming*)

Ik denk dat er voor de rest wel gesprekken en vragen zijn, maar dat de eindverantwoordelijkheid voor de organisatie van het departement bij de secretaris-generaal ligt.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal beginnen met die laatste vraag. Het spreekt voor zich. Dat is ook het model waarvoor, al heel lang geleden denk ik, gekozen is binnen de regering. En dat is terecht, want ministers moeten veel en kunnen veel, maar waar ze zich voor moeten hoeden, is micromanagement. Ze moeten in vertrouwen werken met hun secretarissen-generaal, en in de autonomie die hen toekomt om het departement te organiseren. Dat neemt niet weg dat de vragen die gesteld zijn hier in de commissie, op zichzelf terecht zijn. Het is misschien wel relatief nieuw dat er met de regelmaat van de klok vragen daarover gesteld worden die dus ook een politiek karakter hebben of in elk geval een karakter hebben dat zijn weerslag vindt op het werkveld en dus de samenleving.

Eerst beantwoord ik enkele specifieke vragen en daarna kom ik tot een algemenere conclusie, of toch tot een poging.

Mijnheer Van de Wauwer, ik zal vragen hoe het zit met het mandaat van de aanspreekpunten die ik net in mijn antwoord heb genoemd, wat dat juist inhoudt. Ik zal u daarover bijkomende schriftelijke informatie bezorgen.

U had het ook over de communicatie en de kwaliteit van de informatie. Ik denk wel te kunnen stellen – maar dat is een subjectieve observatie – dat de communicatie van het departement met betrekking tot sociale media zeker is toegenomen, zowel in aantal als in kwaliteit. Als het terecht is wat u aankaart – en daar ga ik toch van uit – dat er op de website een aantal basisdocumenten ontbreken, dan moet men inderdaad de zaken wel tegenover elkaar afwegen. De administratie is in eerste instantie een punt waar alle soorten basisdocumenten gemakkelijk teruggevonden moeten kunnen worden, en de communicatie op social media komt pas daarna. Ik zal dus vragen dat daar de nodige evenwichten in gezocht en gevonden worden.

Ik zal u ook schriftelijk antwoorden op hoe het zit met die burn-outs, misschien ook binnen het perspectief van de algemene Vlaamse administratie. Daar kan ik zo direct niet op antwoorden. Die zaken wil ik u zeker allemaal nog bezorgen.

Ik kom dan bij de vragen en opmerkingen van de andere collega's. Ik denk dat we de dialoog gaande moeten houden. Daarmee bedoel ik: ik krijg op zich geen klachten dat de aanspreekbaarheid van de administratie verminderd zou zijn. Dus ik sluit me zeker aan bij wat de commissievoorzitter zegt. Er zijn heel veel – zeker de grote meerderheid – medewerkers die hun taak van 'civil servant' zeer correct en heel goed uitoefenen en op dat vlak in nauw en rechtstreeks contact staan en kunnen en willen staan met de sector.

Men zal uit de tevredenheidsenquête, waarmee we proberen de dingen wat te objectiveren, kunnen opmaken of het klopt wat ik hier nu zeg en of we daar een debat over kunnen hebben. Ik zou de sector en de jeugdsector in het bijzonder willen oproepen om het onderscheid te blijven maken tussen enerzijds de noodzakelijke syndicale opstelling, waarbij men op een aantal zaken formeel dingen vraagt, zoals wat het mandaat van de aanspreekpunten is – een terechte vraag – en welke tekst er staat in de missie en visie, en anderzijds het feit dat we ervoor moeten zorgen dat die opstelling de inhoudelijke dialoog niet overvleugelt. Daarmee bedoel ik dat wanneer de tekst-toilettage van de missie en visie vandaag onvoldoende is, ik het niet verkeerd vind dat

de sector alternatieve voorstellen zou doen. Ik weet wel dat het natuurlijk het departement zelf is dat zijn missie en visie bepaalt, laat ons daar duidelijk over zijn. Maar men mag zeker alternatieve tekstvoorstellen indienen en daarover een dialoog starten.

Ik kom nog eens terug op het ene punt in een van mijn antwoorden. Ik denk dat heel de nieuwe structuur en de aanloop van het JKP, waarover ik vorige week uitvoerig heb geantwoord op parlementaire vragen van mevrouw Soens en mevrouw Van Eetvelde, een heel goede test zal zijn voor het systeem omdat we daar juist heel beleidsveldoverschrijdend en categoriaal willen werken. We willen dus in de breedte en in de diepte werken, met de beperking die we ons hebben opgelegd, namelijk het kiezen van een aantal prioriteiten. Ik zou wel graag hebben dat dit mee wordt bekeken als grote testcase voor de nieuwe structuur op het gebied van jeugd van het departement. Daar gaat het voor mij over inhoudelijke debatten waar we dan met zijn allen, zowel het kabinet, de administratie als de sector jeugdwerk, onze schouders onder willen zetten. In die zin moet men altijd bekijken of we beter af zijn met een beter doorleefd en beter gedragen – ook met budgetten – jeugd- en kinderrechtenbeleid, of dat het gaat om een zin in de missie en visie. Ik druk het nu vrij binair uit. Dat is om een klein beetje controverser in het debat te brengen. Ik ben daar nogal slecht in, maar we gaan het dan op die manier doen. Laten we dat toch tegen elkaar afwegen, dat is mijn eerste oproep, zelfs al staat de deur van de administratie altijd open, en laten we dan ook de tevredenheidsenquête enerzijds en het nieuwe JKP anderzijds als twee meetpunten nemen voor de voortzetting van dit debat.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister, nogmaals bedankt. Bedankt ook aan de collega's voor de ondersteunende vragen. Of het aantal klachten niet noemenswaardig is toegenomen, is heel moeilijk objectief te meten, maar wij horen natuurlijk ook wat wij horen. Het is misschien vrij anekdotisch maar ik ga toch een aantal voorbeelden geven. Wat betreft de tijdige uitbetaling van de subsidies had het departement altijd een zeer goede reputatie. Tot 2018, toen we zagen dat zowel de saldo's als de voorschotten met vertraging kwamen. Het antwoord van het departement daarop was dat men het te druk had. Over de herverdeling van de ex-DAC-middelen (derde arbeidscircuit) over de landelijke organisaties binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk, zou eind 2018 een beslissing worden genomen. Die is vandaag nog altijd niet gekend. Ook daar komt opnieuw datzelfde antwoord. Ik kan nog een aantal voorbeelden geven over de projectsubsidies. Bijvoorbeeld met betrekking tot de laboprojecten in het sociaal-cultureel werk hebben we verschillende opmerkingen gehoord over de dienstverlening aan de organisaties. Heel onnozel, maar er zijn organisaties die bellen maar niemand te pakken krijgen bij het departement. Er is kritiek op de beperkte knowhow die momenteel beschikbaar is om de visitatiecommissies degelijk te coachen, zowel in de voorbereiding als bij het nemen van de beslissingen bij de visitaties.

Ik kan zo nog even doorgaan. Ik ga de voorbeelden die wij horen niet allemaal opnoemen. Steeds komt het antwoord dat de werkdruk hoog is. Ik volg dat zeker ten dele. U hebt dat hier ook aangehaald. Er is die bijkomende werkdruk en betrokkenheid van het departement bij nieuwe decreten, en er is extra werk door de inkanteling van de provincies. Maar het is natuurlijk niet alleen die hoge werkdruk. Ik denk dat het deels ook te wijten is aan een aantal onduidelijkheden over de beslissingslijnen binnen de administratie. Voor de sector zelf is dat niet altijd even duidelijk. Dat verontrust mij en de CD&V-fractie wel een beetje. Ik zal dit zeker blijven opvolgen. Ik stel voor dat we daar binnen zes maanden in de nieuwe commissie Cultuur, Jeugd en Media op terugkomen en dat u, minister, in tussentijd als goede huisvader deze verwikkelingen bij het departement verder zult opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de gevolgen van de Europese auteursrichtlijn voor de neutrale onlinemedia in Vlaanderen – 968 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Voorzitter, minister, in het Europees Parlement werd een nieuwe auteursrechtlijn goedgekeurd die het auteursrecht op het internet wil hervormen. Daar is jaren over gediscussieerd. Nu zijn er twee controverse artikelen in de wetgeving.

Artikel 11 gaat over een uitgeversrecht bovenop het bestaande auteursrecht. Dat betekent dat nieuwsverzamelaars en persuitgevers tot twee jaar na publicatie moeten betalen voor het gebruik van stukken tekst of verwijzingen naar originele artikelen, die elders op het internet vrij beschikbaar zijn. Dit zal natuurlijk een impact hebben op de zoekplatformen. Het betekent dat recente artikelen moeilijker gevonden zullen worden via zoekplatformen want wanneer stukken tekst worden weergegeven in de zoekresultaten, zullen de zoekplatformen hier dus auteursrechten op moeten betalen per weergave. Ik denk dat dat buiten proportie is.

Artikel 13 wil gedeeltelijk een antwoord bieden op de problematiek van de 'value gap', namelijk dat auteurs niet correct vergoed zouden worden voor de content die op platforms gedeeld wordt.

Platforms zullen dus licenties moeten aangaan met degenen die er recht op hebben om die content te mogen delen. Dat geldt ook voor niet-commerciële gebruikers. Als een platform geen toestemming heeft, is het zelf aansprakelijk voor het illegaal ter beschikking stellen van auteursrechtelijke werken. Er wordt wel gesteld dat de beschikbaarheid van geüploade werken die geen inbreuk vormen op het auteursrecht niet verhinderd mag worden en dat er geen algemene monitorverplichting mag zijn. Maar in de praktijk zal men niet anders kunnen dan onrechtmatige content verwijderen.

Computerprogramma's kunnen misschien wel covers van Beyonce-nummers herkennen, maar geen parodieën detecteren, ze kunnen geen memes begrijpen en ze kunnen ook geen vorm van cultureel oordeel vellen. Ze zullen bijvoorbeeld niet kunnen uitmaken of het over een filmpje gaat van een lokale harmonie die een stuk van haar concert online heeft geplaatst. Hetzelfde geldt voor een filmpje van een of andere folkloristische stoet die hedendaagse muziek gebruikt want een computerprogramma kan waarschijnlijk geen rekening houden met nuances of context. Het gevaar bestaat dus dat legale inhoud verwijderd wordt en dat de vrijheid van internet en de vrijheid van meningsuiting in gevaar komen.

Minister, wat is uw visie op deze Europese richtlijn? Welke oplossing kan Vlaanderen bieden om ervoor te zorgen dat de nieuwe moderne online media, die deel uitmaken van het dagelijks leven van ons allemaal, nog werkbaar zijn? Hoe zorgen we ervoor dat de vrijheid van internet en de vrijheid van meningsuiting niet in gevaar komen? Wat kunt u of uw opvolger ondernemen op korte of langere termijn?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De vorige auteursrechtenrichtlijn dateert al van 2001. Ondertussen is er veel gewijzigd en hebben grote spelers zoals YouTube en Google News zich op de markt gevestigd. Dat is wel het minste wat we kunnen zeggen.

De Europese regelgever vond het dan ook noodzakelijk om de gedateerde regels aan te passen aan de huidige en ook zo veel mogelijk aan de toekomstige samenleving.

De richtlijn past binnen een breder kader, namelijk de 'Digital Single Market Strategy' van de Europese Commissie, en heeft als doel de nationale verschillen zo veel mogelijk weg te nemen. De vrijheid die voordien bestond om auteursrechtelijk beschermd materiaal te uploaden was vrij groot. Dit zorgde ervoor dat de auteur geen vergoeding kreeg terwijl dergelijke platformen wel inkomsten verkregen uit onder andere reclame. Daar is een spreidstand, die men dan de 'value gap' noemt, aan de orde. De nieuwe richtlijn probeert dergelijke praktijken een halt toe te roepen of minstens te kanaliseren.

Het is vandaag nog niet duidelijk hoe men de nieuwe bepalingen zal omzetten en toepassen in de praktijk, met name wat dit zal betekenen voor de gebruiker en of er dus strenge filters zullen bestaan, waarvan u een aantal voorbeelden gaf. Verder kan ik echter stellen dat het auteursrecht een bevoegdheid is van de federale overheid, behorende tot de FOD Economie. Voor een verdere interpretatie van deze richtlijn kan ik dan ook naar deze instantie verwijzen vermits zij belast zal zijn met de concrete omzetting ervan.

Welke oplossing kunnen we vinden om de vrijheid van meningsuiting zo goed mogelijk in balans te brengen met de auteursrechten? Wanneer de richtlijn wordt omgezet, zal het belangrijk zijn om te bekijken wat de werkelijke impact zal zijn op de gebruiker, maar ook op de rechthebbenden, zodat een evenwicht kan worden gevonden. De richtlijn heeft als doel om het Europees kader verder te harmoniseren, niet om de vrijheid van meningsuiting in te perken. Dat werd expliciet benadrukt door EU-rapporteur Axel Voss. Om deze redenen werden dan ook rechten opgenomen, zoals omschreven in artikel 11 en artikel 13 van de richtlijn. Vermits het een federale bevoegdheid betreft, zal men in eerste instantie naar de impact van de richtlijn moeten kijken.

Wat kunnen we doen op korte en lange termijn? Het is een richtlijn die een omzetting in nationale wetgeving veronderstelt en noodzakelijk maakt. Als minister van Cultuur, Jeugd en Media, en als vertegenwoordiger van de Vlaamse overheid, kan ik nagaan welke rol mijn opvolger of ik kan spelen bij de omzetting ervan. Er kan dan worden bekeken of ook het Vlaamse niveau mogelijk een rol kan spelen wanneer de richtlijn op federaal niveau wordt omgezet, met aandacht voor de rechten van de auteurs én van de gebruikers.

U weet misschien dat Vlaanderen vertegenwoordigd is in de Raad voor de Intellectuele Eigendom. Die Raad werd bij de FOD Economie opgericht bij koninklijk besluit van 5 juli 2004. Het gaat om een adviesorgaan dat bestaat uit deskundigen en vertegenwoordigers van de middens die betrokken zijn bij de intellectuele eigendom. De hoofdpdracht is de minister die de intellectuele eigendom tot zijn bevoegdheid heeft, adviseren over aangelegenheden die verband houden met de intellectuele eigendom.

De Raad voor de Intellectuele Eigendom is samengesteld uit twee secties: de sectie 'Industriële Eigendom' en de sectie 'Auteursrecht en Naburige rechten'. Deze laatste sectie is belast met de problemen over auteursrecht en naburige rechten. Dat had u al kunnen afleiden uit de titel. De Vlaamse Gemeenschap is wel degelijk vertegenwoordigd in dit deel van deze Raad.

Indien de omzetting van de richtlijn ter sprake komt in deze Raad, meer bepaald in de sectie 'Auteursrecht en Naburige rechten', dan kan en zal de Vlaamse Gemeenschap er ook haar visie en bezorgdheden ter sprake brengen. Maar ik denk dat het ook te maken zal hebben met het algemene evenwicht dat in de nieuwe richtlijn in elk geval gekozen is – gevonden misschien nog niet.

Ik begrijp dat uw vraag vanuit gebruikersstandpunt inderdaad tot een bepaalde bezorgdheid kan leiden. Anderzijds denk ik dat we ook allemaal moeten zeggen dat vanuit auteursoogpunt het evenwicht helemaal zoek was. De vraag zal nu zijn: hoe kan de concrete toepassing van de richtlijn, niet alleen in ons land maar ook in andere landen, ertoe leiden dat we daar een beter en vooral werkbaar evenwicht in kunnen vinden?

Ik denk dat er wel nog redelijk wat discussies zullen zijn vooraleer we daar terecht komen. Maar ik vind de stap die het Europees Parlement heeft gezegd – en ik zeg dat ten persoonlijke titel – wel een goede. Er moest hoe dan ook iets gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is dus nog afwachten. Want zoals u zegt, zullen er nog heel veel discussies volgen.

Ik ga ermee akkoord dat het world wide web, het internet, een zodanig groot gegeven is geworden dat er aangepaste regelgeving nodig is. Dat die gedateerde regels worden aangepast, zeker wat het auteurswerk betreft, kan ik mij inderdaad voorstellen. Ook dat het niet allemaal correct verliep en dat het prettiger was voor de gebruikers dan voor de auteurs die blijkbaar niet of niet voldoende werden vergoed.

Mijn enige punt – en dat is ook wat ik van collega Anneleen Van Bossuyt hoor – is dat de tekst zeer vaag is, heel veel ruimte laat voor interpretatie en eigenlijk meer vragen oproept dan antwoorden geeft.

We zijn tegenwoordig allemaal op onze hoede voor fake news. Maar de toegang tot correct nieuws, correcte bronnen mag niet worden beknot maar moet net gefaciliteerd worden voor iedereen. Ik hoop dat dat ook zal blijken na die vele discussies.

Zoals u zegt, zullen er nog vele discussies volgen. We volgen het op.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Het debat dat zich daarover de afgelopen maanden heeft afgespeeld, is heel interessant. We konden op internet YouTube-filmpjes bekijken die tegen de wijziging of tegen die artikels bedoeld waren.

Na het allemaal zo een beetje gevolgd te hebben, denk ik dat er hier toch een vrij evenwichtige beslissing genomen is door het Europese niveau. Wij hebben vernomen dat zowel de individuele gebruikers als de kleinere bedrijven – want er wordt een onderscheid gemaakt – toch voldoende beschermd zouden moeten zijn door deze richtlijn. Het is inderdaad afwachten wat het in de praktijk zal betekenen. Wij kijken daar ook met veel belangstelling verder naar uit. We hopen dat er hier een evenwicht zal zijn op het terrein, tussen enerzijds auteursrechten beter beschermen – wat niet echt meer het geval was op het grote internet, of het was toch heel moeilijk voor hen om tegen die grote platformen op te kunnen – en anderzijds ook het recht op vrije meningsuiting. Ik heb toch begrepen dat er heel wat uitzonderingen voorzien worden voor quotes, parodieën, karikaturen. Men heeft geprobeerd om alle elementen samen te brengen en tot een evenwichtige regeling te komen. Hoe die nu in de praktijk gaat uitdraaien, is op dit moment echt nog wat koffiedik kijken, maar we volgen het zeker op. Het is absoluut een interessante discussie.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik wil gewoon heel kort aansluiten bij collega Brouwers. Die filmpjes die door YouTube en Google zelf gemaakt zijn – vooral YouTube – heb ik vooral ervaren als propaganda-filmpjes ter bescherming van het eigen inkomstenmodel van YouTube. Die hebben er zelfs toe geleid dat in Duitsland jongeren op

straat zijn gekomen om te betogen, omdat ze dachten dat YouTube beperkt zou worden. Natuurlijk is YouTube een heel belangrijk kanaal voor content voor jongeren, maar mijn inschatting is dat er hier met de Europese regelgeving effectief geprobeerd wordt om voor de ongebreidelde toegang en het inkomstenmodel van YouTube, van aangeleverde content waar nauwelijks iets tegenover staat, toch een maat te vinden. Ik denk ook – zoals collega Brouwers – dat we gaan moeten zien wat dat in de praktijk geeft. Ik geloof echter niet dat er nu sprake zou zijn van censuur of wat dan ook, of van beknotting van de expressiviteit en creativiteit op YouTube.

Bart Caron (Groen): Het is een heel moeilijke materie. Ik wil dat illustreren met het stemgedrag in het Europees Parlement over dat dossier. Die Piratenpartij heeft op dezelfde manier gestemd als de N-VA, wat eigenlijk absoluut totaal onlogisch is, als je normaal de politieke ideologieën naast elkaar zou leggen – ik verwijt niemand iets. Maar waarom zeg ik dat? Het gaat over een discussie over de vrije toegang tot informatie, maar ook tot artistieke content, niet te vergeten. Journalisten worden ook vaak via auteursrechten vergoed. Die toegang moet oneindig zijn, zo vrij en zo open mogelijk – wat we allemaal wel graag hebben, denk ik. Maar de vraag blijft wie er nu centen aan verdient. Zijn het de journalisten, de uitgevers, de artiesten, hun uitgevers? Of zijn dat vooral de Googles, Amazons, YouTubes van deze wereld? Dat is de balans die je moet maken. Ik wil u eerlijk toegeven dat wij intern ook een ferme discussie gehad hebben, en de Groenfractie in het Europees Parlement – die eigenlijk geen Groenfractie is, maar een verzameling van een aantal piraten en meer gezette burgers – heeft verdeeld gestemd. Dit om maar aan te geven dat die discussie daar ook even hard leeft.

Maar het gaat hier toch over het feit dat je creatieve content en journalistieke content niet mag gebruiken om geld mee te verdienen, bij wijze van spreken met andermans zweet, of andermans creatief materiaal niet mag exploiteren zonder dat die daarvoor vergoed wordt. Ik denk dat ieder van ons het erover eens zal zijn dat je daar een balans in moet zoeken. Maar het is waar: fake news zal niet aan auteursrechten onderworpen worden, mag ik aannemen, echt nieuws misschien wel een beetje. We moeten ook eerlijk zijn: we moeten onze artiesten ook een beetje beschermen, maar ook onze uitgevers, en ook onze journalisten. Google heeft jarenlang een nieuwsbrief en nieuwssite gemaakt, waarbij ze uit alle mogelijke media artikels haalden – ik weet niet of ze het nu nog doen. Dat is natuurlijk een beetje eenvoudig, je maakt daarrond dan reclame, en het is kassa, kassa. Dat is ook niet fair.

Het is een zeer moeilijke balans, maar nu cd's en platen al lang iets voor grote freaks zijn en alles voor de rest digitaal is, vind ik dat de maker het in ieder geval verdient op een eerlijke manier te worden vergoed, al gaat het om kleine beetjes. Ik wil dat opmerken omdat ik dat ik zelf vanuit mijn muzikale achtergrond heb meegemaakt. Veel mensen in mijn omgeving hebben er hard voor geijverd zelf een klein graantje aan hun eigen werk te mogen verdienen.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Ik ben het er helemaal mee eens dat de discussie zeker moet worden gevoerd. De praktijk zal uitwijzen of we een mooi evenwicht zullen vinden. Ik heb nog een bemerking. Als die filtersystemen op de leest van grote Amerikaanse bedrijven zijn geschreven, is dat een probleem. Naar wie gaat het geld? Zal dat allemaal correct verlopen?

De voorzitter: Mevrouw Van Werde, uw nuanceringsen zijn correct en terecht. Het is niet zwart-wit en het is niet eenduidig.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de doorlichting van het dansgezelschap Troubleyn en de opgelegde maatregelen – 969 (2018-2019)

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de opvolging van de resolutie en het actieplan 'grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector' – 992 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, het is ondertussen al meer dan zes maanden geleden dat er opnieuw een golf door cultureel Vlaanderen ging door de open brief die een twintigtal dansers en performers die aan de producties van de organisatie Troubleyn meewerkten, in de media hebben gegooid. In de brief hebben voormalige medewerkers getuigd over machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag.

Minister, als gevolg hiervan hebt u het departement de opdracht gegeven de organisatie door te lichten en hebt u de organisatie enkele maatregelen opgelegd. De organisatie moest tegen 31 maart 2019 de volledige principes van goed bestuur toepassen, een vernieuwde en uitgebreide raad van bestuur aanstellen en de algemene vergadering verbreden. Daarnaast moest Troubleyn, eveneens tegen 31 maart 2019, een gedegen integriteitsbeleid ontwikkelen en aantonen volledig in regel te zijn met alle voorschriften voor de invoering en de toepassing van een arbeidsreglement met een ethische gedragscode, zoals bepaald door de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Voor de komende subsidieschijven zult u naar de invoering en de opvolging van deze nieuwe principes en van het integriteitsbeleid kijken.

Wat zijn de concrete conclusies van de doorlichting van Troubleyn door het departement? In hoeverre heeft het gezelschap gevolg gegeven aan de opgelegde maatregelen? Krijgt het gezelschap al dan niet de volgende subsidieschijf? Blijven die maatregelen voor de komende subsidieschijven van kracht?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Voorzitter, aangezien de problematiek bijzonder groot is, vind ik het als lid van de Commissie Grensoverschrijdend Gedrag belangrijk bij de afsluiting van deze legislatuur nog eens te peilen naar een stand van zaken en naar de opvolging van onze resolutie.

Mijnheer Meremans, ik dank u voor het stellen van een gerelateerde vraag om uitleg. De problematiek van het grensoverschrijdend gedrag is de afgelopen legislatuur terecht prominent aan bod gekomen in het Vlaams Parlement.

Minister, we zijn altijd verheugd geweest dat u de koe meteen bij de horens hebt genomen en dat u dit dossier van nabij hebt opgevolgd. Ten gevolge van enkele ophefmakende cases in de media- en cultuursector is op 23 oktober 2017 beslist de werkzaamheden van die commissie, oorspronkelijk enkel opgericht om de problematiek in de sportsector te behandelen, naar de media- en cultuursector uit te breiden.

We hebben naar aanleiding daarvan en ter opvolging al verschillende vragen gesteld. U hebt zelf een actieplan aangekondigd, waarvoor u 102.500 euro zou uittrekken. In uw actieplan stelt u verschillende actiepunten voor. In 2019 werd een

sensibiliseringscampagne voorzien met hulp van enkele BV's, die het peter- en meterschap opnemen. Ook werden er opleidingen tot vertrouwenspersonen voorzien, alsook opleidingen voor leidinggevend en raden van bestuur.

Mijn collega Bart Caron heeft op 27 september 2018 nog bijkomende vragen over dat actieplan gesteld. Daaruit konden we afleiden dat de opleidingen al van start waren gegaan en dat er zelfs een tweede ronde zou worden georganiseerd. De opleidingen worden georganiseerd door het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten en mediarte.

Daarnaast antwoordde u dat het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten in samenwerking met de Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk infosessies organiseert voor leidinggevend die een beleid met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag willen opzetten. De ombudsfunctie waaraan zou worden gewerkt, zou kunnen rekenen op een budget van 25.000 euro. In antwoord op de vraag van collega Caron zei u dat die functie in het najaar zou worden geïnstalleerd. De ombudsfunctie zou het meldpunt 1712 ondersteunen.

Ook sprak u over het ontwikkelen van een tool, gebaseerd op het vlaggensysteem van Sensoa, en over de opstart van overleg met het onderwijs om het thema grensoverschrijdend gedrag ingang te doen vinden in de opleidingen die voorbereiden op een job in de kunsten- en audiovisuele sector.

Naast dat actieplan zijn er ook voorstellen van resolutie ingediend, waaronder het voorstel van resolutie van collega's Van den Brandt, Annouri, Moyaers, Soens en mijzelf. Dat is helaas op 4 juli verworpen in de plenaire vergadering. De resolutie van de meerderheid werd op die dag wel aangenomen. Die resolutie vroeg de Vlaamse Regering om werk te maken van een registratie van meldingen van grensoverschrijdend gedrag. Ze vroeg ook om te onderzoeken of bepaalde berichtgeving over geweld en misbruik bij jongeren of kinderen voorzien zou kunnen worden van mediarichtlijnen, zoals dat gebeurt bij zelfdoding. Men zou dan 1712 vermelden na of tijdens dergelijke berichtgeving.

Gezien het belang van het thema van grensoverschrijdend gedrag in de media- en cultuursector en gezien het engagement dat u verklaarde te willen opnemen, wil ik u graag de volgende vragen stellen.

Wat is de stand van zaken in verband met de ontwikkeling van het vlaggensysteem van Sensoa? In welke mate werd dat afgestemd op de sector van media en cultuur? Wat is uw beoordeling ervan?

Hoe lopen de opleidingen tot vertrouwenspersoon binnen de cultuur- en media-sector? Hoeveel personen hebben daar tot nu toe aan deelgenomen? Zijn er al BV's geselecteerd voor het peter- en meterschap van de sensibiliseringscampagne? Wie zou dat trekken?

Hoeveel infosessies voor leidinggevend die een beleid met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag willen opzetten, hebben tot op heden reeds plaatsgevonden? Hoeveel deelnemers waren present? Wat was de uitkomst en wat zal het vervolg zijn? Hoe beoordeelt u de impact van die sessies?

Is de ombudsfunctie ondertussen al succesvol geïnstalleerd? Hebt u al overleg gehad met uw collega van Onderwijs in verband met het opbrengen van aandacht voor grensoverschrijdend gedrag in de opleidingen kunst en audiovisueel? Wat is de uitkomst van dat overleg? Wat is de voortgang in het registratiesysteem voor meldingen van grensoverschrijdend gedrag? Hoe loopt het onderzoek naar het weergeven van een verwijzing naar het meldpunt 1712 bij berichtgeving over misbruik en geweld op jongeren?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal eerst antwoorden op de vragen van de heer Meremans. De voornaamste conclusie van het onderzoek door het departement tijdens het najaar van 2018 was dat de organisatie vzw Troubleyn/Jan Fabre, zoals ze toen was georganiseerd, niet performant genoeg was om het hoofd te kunnen bieden aan mogelijke of reële interne problemen, noch om een veilige werkplek te garanderen voor al haar medewerkers, los dan wel vast.

In de eerste plaats hebben de drie bestuurders van de vzw niet getoond de ernst en de urgentie van de situatie die in het najaar aan het licht kwam, in te zien en hebben ze ook niet daadkrachtig gehandeld. Zij hielden echter vol dat zij enkel op een paar formalistische punten in gebreke waren gebleven. Daar was de administratie het niet mee eens, en ik deel dat standpunt. Het departement meende dat de vzw Troubleyn/Jan Fabre nood had aan een geheel vernieuwd en uitgebreid bestuur en aan een ruimere algemene vergadering, ten einde opnieuw – of beter: eindelijk – een volwaardige vzw te worden met voldoende wederzijdse controle tussen directie en bestuur.

Met de maatregelen die op basis van het onderzoek door het departement aan de vzw Troubleyn/Jan Fabre werden opgelegd, wilde ik de vzw vooral de kans geven om de situatie te remediëren en om zich op korte termijn om te vormen tot een organisatie die in staat is om een veilige werkplek te garanderen voor al haar medewerkers.

U herinnert zich nog de afweging die we hebben gemaakt. Enerzijds werd door een groot deel van de dansers geen financiële sanctie gevraagd, wij waren anderzijds ook van oordeel dat dit de dansers niet ten goede zou komen. We hebben dus voor de weg gekozen die ik u nu verduidelijk.

We hebben aan de vzw op het einde van december 2018 gevraagd om de volgende zaken uit te voeren tegen uiterlijk 31 maart 2019: de volledige implementatie van de principes van goed bestuur; de aanstelling van een vernieuwde en uitgebreide raad van bestuur; de verbreding van de algemene vergadering; de ontwikkeling van een gedegen integriteitsbeleid; de integrale naleving van alle voorschriften inzake de invoering en toepassing van een arbeidsreglement – inclusief ethische gedragscode – zoals de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg bepaalt. De uitbetaling van de eerste subsidieschijf van 2019 – dat is 45 procent van het subsidiebedrag – werd hiervan afhankelijk gemaakt.

Na een constructief traject van enkele maanden bezorgde de organisatie de finale stukken op 29 maart 2019 aan de administratie. Die zal mij eerstdaags adviseren over de uitbetaling van de eerste subsidieschijf en de overige opgelegde voorwaarden. We zijn dat nu nog aan het bekijken, maar ik kan wel zeggen dat dat in principe in orde zou moeten zijn.

Blijven de maatregelen voor de volgende subsidieschijven van kracht? Ik verwacht dat deze organisatie dit integriteitsbeleid vlot implementeert. De vzw moet een eerste evaluatie van dit integriteitsbeleid laten maken door een onafhankelijke expert tegen 30 september 2019. De uitbetaling op 1 oktober 2019 van de tweede subsidieschijf van 2019 en van het saldo in 2020 wordt hiervan afhankelijk gemaakt.

Ook in 2020 en 2021 zal een externe expert toezicht houden op de implementatie van de principes van goed bestuur, het integriteitsbeleid en het arbeidsreglement. Enkel indien hieraan blijvend voldaan is, zullen alle betrokken subsidies worden uitbetaald.

Nu ga ik in op de vragen van mevrouw Segers over het bredere beleid. In het kader van de beheersovereenkomst met het agentschap Zorg en Gezondheid zal Sensoa

het 'Raamwerk Seksualiteit en Beleid' verbreden, toegankelijker maken voor gebruikers en een ondersteuningsaanbod uitwerken voor het implementatieproces. De aanpassingen hebben als einddoel dat organisaties uit verschillende sectoren één format ter beschikking hebben om hun eigen beleid rond alle integriteitsthema's – dus zowel de fysieke, psychische als seksuele integriteit – aan dit format af te meten en op punt te stellen.

Hoe lopen de opleidingen tot vertrouwenspersoon binnen de cultuur- en media-sector? Het Sociaal Fonds Podiumkunsten organiseerde in 2018 een vijfdaagse basisopleiding tot vertrouwenspersoon voor 11 deelnemers. In 2019 worden 3 basisopleidingen georganiseerd voor in totaal 38 deelnemers. De plannen voor 2020 zijn afhankelijk van de vraag, maar er wordt uitgegaan van minstens 1 opleiding.

Bij een rondvraag in de sector identificeerde het Sociaal Fonds Podiumkunsten nog zo'n 15 vertrouwenspersonen die elders opgeleid zijn. De totale 'collegagroep vertrouwenspersonen', die ongeveer 64 personen zal tellen, wordt gericht geïnformeerd met het oog op professionalisering, uitwisseling, expertiseopbouw via een gesloten Facebookgroep en een gedeelde Google drive map. Jaarlijks organiseert het Sociaal Fonds Podiumkunsten 2 supervisiemomenten met deze mensen. Er wordt ook een systeem van freelance vertrouwenspersonen uitgerold die als vertrouwenspersoon kunnen optreden voor kleine organisaties waar een vaste vertrouwenspersoon niet mogelijk is. Dat is volgens mij toch een substantiële vooruitgang.

De opleidingen tot vertrouwenspersoon die via mediarte worden aangeboden, gebeuren in partnership met Attentia. Momenteel heeft mediarte nog geen cijfers beschikbaar over de inschrijvingen omdat de kandidaten zich rechtstreeks via Attentia inschrijven. Bij het eerstvolgende opvolgmoment van alle door mediarte aangeboden en via Attentia gefaciliteerde opleidingen, zal hiervan een overzicht worden gemaakt. Ook is het zo dat mediarte geen direct zicht heeft op de aantallen met betrekking tot de werkgevers binnen de audiovisuele, film- en digitale sector die beroep doen op een externe dienst.

Hierover verwacht mediarte meer informatie te kunnen verzamelen in het kader van de door haarzelf georganiseerde sectorenquête met betrekking tot de meting van de aard en het gewicht van de psychosociale risico's in het audiovisuele, film- en digitale werklandschap. Die bevraging gebeurt tijdens de maand mei. De eerste resultaten worden verwacht in juni. Ook daar is men, wat betreft het in kaart brengen en de impact, in elk geval stappen vooruit aan het zetten.

Er zijn nog geen BV's geselecteerd voor de sensibiliseringscampagne. De campagne zal pas worden opgezet nadat de ombudsfunctie volledig operationeel is. Daarover zo meteen meer.

In het najaar van 2018 organiseerde het Sociaal Fonds voor Podiumkunsten twee infosessies van een halve dag rond grensoverschrijdend gedrag. Hieraan namen in totaal een vijftiental leidinggevenden deel.

De collegagroepen van HR-medewerkers en preventieadviseurs, een 150-tal contacten in totaal, worden per mail geïnformeerd over acties, het reglementair kader enzovoort. Tijdens de meeting van de collegagroep HR in oktober 2018 stond het grensoverschrijdend gedrag ook nadrukkelijk op de agenda.

Eerstdaags start het Overleg Kunstenorganisaties (oKo), onder andere in samenwerking met het Sociaal Fonds, met een traject om een beleidskader op poten te zetten tegen grensoverschrijdend gedrag op organisatieniveau. Het kader is gericht op leidinggevenden en wordt ingebed in het sectorale actieplan. Het traject wordt begeleid door Sensoa.

Mediarte kreeg tot op heden geen directe vraag binnen van leidinggevendenden of werkgevers die infosessies met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag willen opzetten. De sensibilisering omtrent dit thema is wel continu, via een website, socialemediakanalen, nieuwsbrieven enzovoort, en het aanbod van alle mogelijke opleidingen in dat kader loopt via het aanbod van de Mediacademie. Bij het analyseren van de resultaten van de lopende mediasectorenquête, waarover ik net sprak, zal mediarte in de ontwikkeling van haar nieuwe actieplan zeker verder de nodige aandacht geven aan de sensibilisering met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag.

Over de ombudsfunctie is de voorbije weken al wel iets vernomen. Als ik me niet vergis, is de aanwervingsprocedure voor twee halftijdse medewerkers, een man en een vrouw, wel degelijk afgerond. Deze medewerkers starten respectievelijk op 23 en 29 april.

Zoals u weet, werd door mijn collega van Onderwijs in 2018 een charter grensoverschrijdend gedrag gelanceerd. In dat kader zal ik na overleg met mijn collega eerstdaags de instellingen voor hoger kunstonderwijs per brief aanmoedigen om het charter te onderschrijven. Dus ook daar verstevigen we de samenwerking.

Binnen de ombudsfunctie zal een registratiesysteem worden opgezet. De ombudsfunctie zal jaarlijks rapporteren over haar werkzaamheden. De ombudsfunctie zal ook instaan voor afstemming en overleg met meldpunt 1712 over de meldingen die via 1712 gebeuren.

Ik heb het onderzoek omtrent het weergeven van een verwijzing naar het meldpunt 1712 bij berichtgeving over misbruik en geweld op jongeren op 8 januari nogmaals, al voor de derde keer als ik me niet vergis, besproken met de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) en de Raad voor de Journalistiek. Dat was een hoffelijk en constructief gesprek, zoals steeds. Beide organisaties willen de vermelding van het meldpunt 1712 wel bespreekbaar maken op de redacties, zo veel als zij kunnen, maar niet formaliseren in een mediarichtlijn, dit omwille van de gekende argumenten met een mogelijke – excuseer me dat ik me zo uitdruk – inflatie van de vermelding van meldpunten. Dus wel aandacht, maar niet het formaliseren.

Het is misschien net iets trager gegaan dan ikzelf en wij allemaal hadden gewild, maar we moeten een aantal procedures doorlopen. Ik hoop dat ik daarmee aangegeven heb dat de zaken die een aantal maanden geleden aangekondigd zijn, ofwel op het getouw gezet zijn ofwel in volle voorbereiding en uitvoering zijn, en dat dat gebeurt met een grote bewustwording en grote medewerking van de betrokken sectoren.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Eerst en vooral dank ik u voor uw antwoord op mijn vragen. Het is heel goed dat u het opvolgt en dat we die maatregelen hebben genomen. Zo tonen we dat het ons menens is wat betreft die problematiek.

Het moet uiteraard nog verder worden onderzocht. Maar ik hoor uit uw antwoord dat het in principe in orde zou moeten zijn.

Tegen 30 december 2019 moet er een evaluatie komen van een onafhankelijke expert voor de tweede schijf. U hebt ook wat dat betreft mijn vragen beantwoord. Ik ben er tevreden mee. Natuurlijk zullen we dit in de volgende legislatuur verder opnemen, wie er ook in dit forum zit. We blijven dit verder ter harte nemen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, zoals u zelf zegt, hebben we ons grondig over de problematiek gebogen. Die problematiek heeft ons allemaal geschokt, omdat we

geen van allen hadden beseft hoe diepgeworteld en wijdverspreid de problematiek van aantasting van integriteit en grensoverschrijdend gedrag wel is.

Ik ben blij te vernemen dat er voortgang is. Er is absoluut voortgang. U hebt dat dossier echt wel bij de horens gevat. Maar het gaat wel traag. Ik ben verheugd om de meeste antwoorden die u mij gegeven hebt.

Ik heb nog een bijkomende vraag met betrekking tot de ombudsfunctie. Begrijp ik goed dat die ombudsfunctie zichzelf zal bekendmaken door middel van de campagne waarvoor u die BV's wilt selecteren? Dan lijkt mij dat een goede en noodzakelijke stap om dat in de wijde sector bekend te maken.

Wat de vraag over de mediarijclijn betreft, vind ik het eigenlijk wel wat jammer van de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) en de Raad voor Journalistiek. Ze hebben een aantal andere mooie richtlijnen uitgewerkt. Ik denk dat zeker het omgaan met grensoverschrijdend gedrag, de nodige aandacht ervoor, maatschappelijk belangrijk genoeg is om daarrond een aparte richtlijn te ontwerpen.

U zei dat u drie of vier keer met hen hebt samengezeten. We moeten hen daar op alle mogelijke manieren verder in aansporen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik wil graag benadrukken dat het wel degelijk de bedoeling is dat men, zodra de ombudsfunctie geïnstalleerd en op kruissnelheid is, verder zal bekijken hoe men de campagne zal voeren om heel het meldsysteem verder bekend te maken. Het zal zeker nog verder worden uitgerold, op de manier zoals ook door de commissie gewenst.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over een sociaal charter voor de Vlaamse en Brusselse mediasector

– 971 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, tijdens een van de eerste vergaderingen van onze commissie die we samen bijwoonden, heb ik het idee van een sociaal charter voor de mediasector opgeworpen, althans voor de geschreven sector.

Ik was ook heel verheugd dat u, bij de bespreking van uw beleidsnota 2014-2019, mijn suggestie oppikte om te bekijken hoe het sociaal charter voor de audiovisuele sector kan worden uitgebreid naar de geschreven pers.

Het is geen dankbare taak en een werk van lange adem, zo is ondertussen gebleken, maar wel noodzakelijk. Niemand kan immers betogen dat de werkomstandigheden er op de – steeds meer geconvergeerde – redactievloeren de afgelopen jaren op verbeterd zijn.

Minister, tijdens de besprekingen van de meest recente beleidsbrief op 22 november 2018 gaf u aan hoopvol te zijn om alsnog voor het einde van de legislatuur tot een consensus te komen. Ik citeer: "De gesprekken over een sociaal charter voor de geschreven pers zijn begonnen, zij het dat sommigen (...) meer overtuiging nodig hadden. De minister hoopt nog in deze regeerperiode tot een

charter te komen. Er is een basistekst. Hij waarschuwt voor te hoge verwachtingen: een charter is soft law, veeleer een engagement.”

In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 1 februari 2019 gaf u mee dat de voorkeur werd gegeven aan een overkoepelende benadering, die zowel de geschreven pers als audiovisuele media zou vatten. Die basistekst voor de Vlaamse en Brusselse mediasector – dat ook Brussel werd meegenomen was ook goed – zou diverse luiken omvatten. Hoewel er nog geen consensus bestond over die basistekst, bleef u hoopvol dat de komende, intensere overlegondes zouden leiden “tot een genoegzaam resultaat voor de verschillende partijen”.

Nu we aan het einde van de legislatuur zijn beland, had ik graag van u uitsluitel over het al dan niet afkloppen, finaliseren van een sociaal charter voor de Vlaamse en Brusselse mediasector. U hebt reeds aangegeven dat in eerste instantie de basistekst werd besproken met opdracht- en werkgevers, met uitzondering van de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) en mediarte, en dat de volgende stap het voorleggen van een ontwerpcharter aan de freelance- en werknemerszijde behelst. Kunt u toelichten wat de uitkomst van die gesprekken was? Plant u op basis van die gesprekken nog aanpassingen aan het ontwerpcharter? Welke overlegmomenten hebben voorts de afgelopen weken nog plaatsgevonden, en wat was de uitkomst ervan? Kunt u de inhoud van het ontwerpcharter verder toelichten? Zal er tegen het einde van de legislatuur daadwerkelijk een compromis worden bereikt over het sociaal charter? Zo neen, wat zijn de belangrijkste knelpunten waarover geen akkoord kan worden bereikt?

– *Miranda Van Eetvelde treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Segers, wat uw eerste twee vragen betreft, de afgelopen weken waren er inderdaad heel wat gesprekken op mijn kabinet en die consultaties van de vele actoren in de mediasector over een eerste ontwerptekst van het sociaal charter voor de mediasector zijn op dit eigenste moment nog steeds bezig. We zijn al heel ver. De ontwerptekst werd reeds besproken met: de landelijke organisaties MEDIALAAN/de Persgroep, VRT en Scandinavian Broadcasting System (SBS); met Niet-Openbare Regionale Televisieverenigingen Vlaanderen (NORTV), beter bekend als de koepel van de negen regionale omroepen; uiteraard ook met de vakbonden ABVV, ACV, ACLVB, ACV VRT en ACOD VRT. Mediarte, het sociaal fonds van de audiovisuele sector, was er ook bij, net als de diverse belangenverenigingen en beroepsverenigingen, zijnde: de Acteursgilde, de Vlaamse belangenvereniging voor professionele acteurs; de Scenaristengilde, de beroeps- en belangenvereniging van alle scenaristen in Vlaanderen; de Unie van Regisseurs, de beroepsvereniging voor onafhankelijke, professioneel actieve film- en tv-regisseurs van fictie, documentaire en animatie uit Vlaanderen en Brussel; FeWeb, de Belgische beroepsvereniging van digitale bedrijven; de Flemish Games Association (FLEGA); GALM, dat de stem vertegenwoordigt van muzikanten in diverse organen en raden van besturen; BEmontage, dat alle personen in België vertegenwoordigt die werken als monteur binnen de audiovisuele sector; de Belgian Society of Cinematographers (BSC) voor de ‘directors of photography’; ArtistsUnited, de belangenvereniging én adviesverlener voor iedereen die werkt of is tewerkgesteld in theater, dans, beeldende kunst, televisie, gaming, film, circus, literatuur en muziek; de Vlaamse Onafhankelijke Film & Televisie Producenten (VOFTP); de beroepsvereniging van Vlaamse audiovisuele facilitaire bedrijven (VOTF). Tot slot was er de VVJ, de beroepsvereniging van de actieve journalisten.

Ook aan de opleidingscoördinatoren van de journalistieke en audiovisuele opleidingen op hogescholen en universiteiten werd schriftelijk feedback gevraagd, in het bijzonder over het onderdeel over de stages. In de nabije toekomst wordt onder

meer ook nog samengezeten met de Brusselse regionale omroep BRUZZ en met het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). Nadien worden de opmerkingen van alle bevroagde actoren verzameld en zal er worden gewerkt aan een compromistekst. Eventuele pijnpunten kunnen nog worden besproken aan de hand van een ron-detafelgesprek.

Het ontwerpcharter bestaat uit een preambule waarin wordt toegelicht op wie het betrekking heeft, wat de doelstellingen zijn, alsook hoe het charter zal worden opgevolgd en de toepassing ervan geëvalueerd kan worden.

Daarna volgt een inhoudelijk luik met verschillende engagementen, gegroepeerd rond verschillende thema's. Zo bevat het charter een aantal engagementen over de stages, bijvoorbeeld over het correct inzetten van stagiairs, het organiseren van kwaliteitsvolle stages en het informeren daarrond.

Verder snijdt het charter ook het starten in de sector aan, waarbij er aandacht wordt gevraagd voor de goede opvang en coaching van starters en voor het bewaken van correcte werkomstandigheden voor iedereen.

Het derde thema gaat over duidelijkheid over de verschillende tewerkstellings- en aannemingsvormen die sociaal-juridisch toegestaan en toepasbaar zijn in de sector. Daarin worden de transparantie van de verschillende statuten en een correcte toepassing ervan, de waarde van het sociaal overleg én de meerwaarde van kwaliteitsvol en levenslang leren op de werkvloer onderstreept.

Andere hoofdstukken gaan dan over de engagementen over correcte vergoedingen in de sector, het omgaan met de intellectuele eigendomsrechten, een gezonde werk-privébalans, flexibiliteit en arbeidsdruk, en de veiligheid en het welzijn in de sector.

Door de resultaten van het onderzoek naar seksueel grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector en het Actieplan Grensoverschrijdend Gedrag, die beiden in 2018 werden voorgesteld, leek het opportuun om ook een hoofdstuk over dat thema in het charter op te nemen.

Er werd ten slotte een heel nieuw hoofdstuk opgenomen dat gewijd is aan de non-discriminatie in de mediasector.

Hoe ziet de timing eruit? Zoals ik daarnet zei, zijn de gesprekken nog lopende en wordt er hard gewerkt om nog voor het einde van de legislatuur tot een zo breed mogelijk gedragen sociaal charter te komen. Het ene thema ligt al wat gevoeliger dan het andere, bijvoorbeeld de thema's over correcte vergoedingen, de intellectuele eigendom en het sociaal overleg. Maar tot nu toe is er nog geen sprake van uitgesproken onoverkomelijke struikelblokken.

Ik druk mij voorzichtig uit: het is nog mogelijk om voor het einde van de legislatuur tot een sociaal charter te komen. Zelfs als dat niet zo zijn, dan hebben we tegen dan toch een point of no return bereikt waarmee men hoe dan ook verder kan werken.

We hebben voor een juiste verhouding gezorgd tussen de engagementen van het charter en de geldende wetgeving. Daarover bestond immers op een bepaald moment onduidelijkheid. De wetgeving is nu eenmaal wat ze is en die moeten worden toegepast. Als we echter alles nog eens in het charter bundelen en expliciteren – want daar gaat het toch vaak over –, dan hopen we vooruitgang te boeken in een thema waar u, mevrouw Segers, toch al een aantal jaren terecht aandacht aan besteedt.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Zoals ik in mijn vraag al aangaf, ben ik verheugd omdat u het idee van een sociaal charter vanaf het begin van uw legislatuur hebt meegenomen en bereid was om het tot een goed einde te brengen.

Uw voorganger, minister Lieten, slaagde erin om met de audiovisuele sector een akkoord te sluiten. Dat bleek met de geschreven pers onmogelijk. Als u er nu zou in slagen om een charter op te stellen dat zowel de audiovisuele sector als de geschreven pers dekt, dan zullen we bijzonder verheugd zijn. Ik heb vanaf het begin meegegeven dat dit moeilijk zou zijn. Inderdaad, vijf jaar later zijn we er nog altijd niet. Toch is dit iets wat eigenlijk evident zou moeten zijn. Als we onze democratie ernstig nemen, moeten we ook onze journalistiek ernstig nemen en dan moeten we ervoor zorgen dat niet alleen journalisten maar iedereen die in de media tewerkgesteld is in optimale en goede werkomstandigheden kan werken. Het charter, dat 'soft law' is en dat het engagement van de werkgevers uitspreekt om mensen goed te verlonen en goede werkomstandigheden te bieden, zou een evidentie moeten zijn. Het is triest om vast te stellen dat het vijf jaar moet duren voor het er komt.

U hebt een lange opsomming gegeven van de actoren met wie u hebt gesproken. Het is goed dat dit een bijzonder brede groep was. Zaten De Persgroep en Corelio ook mee aan tafel?

Want het zou triest zijn als na vijf jaar de audiovisuele sector zich wel zou uitspreken maar de geschreven pers opnieuw zou achterblijven. Dat moeten we koste wat het kost vermijden, vooral ook omdat zich daar toch veel problemen voordoen. Ik denk aan de problematiek van stagiairs, starters en freelancers, aan het onevenwicht in verloning tussen mannelijke en vrouwelijke journalisten, en aan de ongelijke loopbanen van mannelijke en vrouwelijke journalisten. Er is ook de problematiek van het grensoverschrijdend gedrag – ik was van plan om daar een bijkomende vraag over te stellen, maar ik ben bijzonder verheugd te vernemen dat dat onmiddellijk is meegenomen. Ik denk aan de problematiek van non-discriminatie. Hebt u Kif Kif genoemd? Precies in de geschreven sector is er wel werk aan de winkel. Het lijkt me dus belangrijk dat we ook daar kunnen landen.

U maakt zich sterk en ik kijk ernaar uit dat u nog voor het einde van de legislatuur – de tijd dringt – kan landen met een tekst die een en ander precies stelt en die geen vage tekst mag worden.

U gaf aan dat we sowieso op een point of no return staan. Hoe gaat u dat realiseren? Hoe denkt u, mocht het u toch niet lukken, dat point of no return toch af te dwingen? Want het zou bijzonder jammer zijn dat vijf jaar werk bij een nieuwe legislatuur in het slechtste geval ergens in een prullenbak belandt.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Heel algemeen. 'Soft law' of niet, het is heel goed dat er een sociaal charter komt. We moeten vertrouwen hebben in onze media-bedrijven. Een positieve instelling is dan ook heel belangrijk. We pleiten voor een breed en open charter, dat niet voor alles regeltjes vastlegt.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Inderdaad, mevrouw Van Werde, dat is wat we proberen te doen. We proberen niet de wetgeving die geldend is en die afgedwongen moet worden, te hernemen, want dat zou dubbel werk zijn. We proberen wel, als ik het zo mag zeggen, het 'warme engagement', dat wat verder kan gaan dan de strikte toepassing van enkel de wetgeving, vanuit de sector gedragen te laten worden. Dat is een evenwichtsoefening, maar ik vind dat de tekst die nu voorligt daaraan

tegemoetkomt. Afgaande op de eerste reacties van de verschillende spelers, lijkt dat ook in hun ogen zo te zijn. Ik druk me voorzichtig uit.

Mevrouw Segers, de geschreven pers is wel degelijk in de breedte aan boord, allemaal. Ik heb alleen de Persgroep genoemd, maar ook Mediahuis, de tijdschriften... zijn uiteraard allemaal aan boord. Wij zullen zeker – dat blijft een van de moeilijkere punten – in een van de hoofdstukken aandacht besteden aan de freelancers, die zeer talrijk aanwezig zijn in de sector, zoals we allemaal weten.

Wat ik bedoelde met een point of no return is het volgende. Ofwel kunnen we nog landen voor het einde van deze legislatuur. Het heeft nu vooral te maken met het feit of al de organisaties die ik genoemd heb, een aantal zaken bespreken in hun raden van bestuur. Na de rondetafel is er dan een terugkoppeling, en dan komt het terug. Dus dat ritme van al die vergaderingen is mij nog niet zonneklaar duidelijk. Het kan zijn dat dat allemaal snel genoeg gaat en dat de knelpunten zo beperkt zijn dat het lukt. Het kan ook zijn dat er toch nog een aantal zaken opduiken die we niet verwachtten, en dat bedoel ik met point of no return: dan zitten we misschien al na de verkiezingen. Maar er bestaat gelukkig zo iets als een administratie – een departement – die natuurlijk al deze kennis en opgebouwde onderhandelingsmaterie gebundeld heeft. Men kan niet altijd vanaf nul starten en het warm water opnieuw uitvinden. Ik ga er toch van uit dat dat goed zal kunnen worden overgenomen en opgevolgd.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik duim mee en ik supporter ervoor dat u voor het einde van deze legislatuur toch landt met een tekst die iets meer zekerheid geeft, en waarin inderdaad voldoende aandacht besteed wordt aan de freelancers, maar uiteraard aan de hele sector. Dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de digitalisering van het radiolandschap – 983 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ook dit is een vraag naar een stand van zaken, naar opvolging, naar afronding, maar deze keer met betrekking tot het dossier van de digitalisering van het radiolandschap. De eerste voorzichtige stappen naar de verdere digitalisering zijn deze legislatuur gezet, met name de uitrol van de DAB+. Willen we die nieuwe technologie ingang doen vinden bij het grote publiek, dan zullen er de komende jaren nog wel bijkomende acties en een groter draagvlak nodig zijn.

Op 31 januari gaf u aan dat de stuurgroep Digital Radio Vlaanderen zich op dat ogenblik boog over de concrete plannen voor 2019. Het lijkt mij aangewezen dat we, nu het einde van de legislatuur nadert, enkele knelpunten opnieuw aankaarten en de concrete plannen en acties toegelicht krijgen.

Welke concrete acties en/of sensibiliseringscampagnes staan er in 2019 nog op stapel? Welke activiteiten zal de stuurgroep Digital Radio Vlaanderen verder ontplooien? Welke technische ingrepen worden gepland om de ontvangst van DAB+, met name indoor en in tunnels, verder te optimaliseren? Ik ben wellicht opnieuw niet de enige, maar we krijgen daar heel vaak mails over, en ik ondervind het ook

zelf als ik in de auto onderweg ben – en deze dagen is dat heel veel – dat de DAB-radio soms blijft uitvallen.

Minister, u bleek in januari bereid om de samenstelling van de stuurgroep onder de loep te nemen, met het oog op het verbreden van het draagvlak. Dat was ook een oproep van collega Brouwers. Heeft die oefening ondertussen plaatsgevonden? Wat is de uitkomst ervan? Op welke manier plant men kleinere, regionale, lokale spelers beter te betrekken bij de activiteiten van de stuurgroep?

Het ballonnetje dat door Norkring werd gelanceerd op het DBA+-symposium van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) in november, met name dat het technisch mogelijk is om voor de lokale radio's een plaats te vinden op het spectrum – meer bepaald op kanaal 10 –, blijft tot de verbeelding spreken. Hebt u ondertussen reeds inzage gekregen in de plannen die door Norkring vooropgesteld werden? Zo ja, kunt u deze toelichten? Zo nee, bent u bereid om te bekijken op welke manier de toegang van de lokale zenders tot DAB+ beter gecoördineerd kan worden?

De tweede landelijke commerciële multiplex 5A/5D werd in oktober 2018 vergund aan Norkring. De exploitatie ervan werd binnen de vier maanden vooropgesteld. Ondertussen zouden reeds enkele radiokanalen op deze mux beschikbaar zijn – Stadsradio Vlaanderen, Tomorrowland One World Radio en NRJ – maar enige communicatie hierrond ontbreekt. Zowel op de site van Norkring als op deze van Digital Radio Vlaanderen vinden we er niets over terug. Kunt u een stand van zaken geven van de exploitatie van de 5A/5D multiplex? Op welke manier worden commerciële zenders aangemoedigd om hun beschikbaarheid op DAB+ extra in de verf te zetten? Zijn er met Norkring afspraken gemaakt rond communicatie wanneer een nieuwe zender via DAB+ ter beschikking is?

Wie staat in voor het beheer en de updates van de website Digital Radio Vlaanderen? Op het moment dat deze vraag opgesteld werd – 26 maart 2019 – dateerde het meest recente nieuwsbericht op de website van 21 januari 2019, terwijl er ondertussen dus reeds een aantal nieuwe zenders gelanceerd werden op DAB+. Aangezien de website voor ogen heeft om het brede publiek warm te maken voor die nieuwe technologie en luisteraars te informeren over de voordelen van en het aanbod op DAB+, is het uiteraard te betreuren dat de ontwikkelingen in het veld niet beter opgevolgd en gecommuniceerd worden. Hoe plant u te garanderen dat de website in de toekomst beter up-to-date blijft?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De eerste vraag: wat staat er nog op stapel, wat acties en campagnes betreft? Het actieplan voor 2019 is nog niet afgerond, is nog in opmaak, en is voorwerp van verdere finetuning, maar het is de doelstelling van de stuurgroep en de spelers om ook in 2019 wel degelijk verschillende acties op te zetten.

Een van de evenementen die al plaatsgevonden hebben in 2019, is de Europese persconferentie op het Brusselse Autosalon met WORLD DAB+, autoconstructeurs, zenders, operatoren en beleidsmakers rond digitale radio en de toekomstige inbouw van DAB+-ontvangers in nieuwe voertuigen eind 2020. Dit heeft een zeer grote respons gekregen en heeft ons land en regio's in het middelpunt van de radiobelangstelling gezet.

In 2019 zal er opnieuw ingezet worden door de verschillende spelers op bewustmakingscampagnes, en dit zowel via de eigen radiokanalen als de televisiekanalen van de omroepen. Verder zullen ook nieuwe radio- en tv-spots worden ontwikkeld. In het najaar komt er opnieuw een Week van de Digitale Radio.

Een aantal nieuwe stations werd ook aangekondigd door Norkring, door Mediaaan en Mediahuis op de nieuwe capaciteit, namelijk 5A en 5D.

Via de overheidsopdracht die ikzelf in de markt gezet heb over het meten van digitaal radioluisteren, zal in het najaar een tweede meeting gebeuren. Die zal een duidelijk zicht geven op hoe de digitale radio evolueert.

Ten slotte zal DAB+ ook meer aandacht van de retailsector krijgen, onder meer door middel van promotiecampagnes op bepaalde momenten, zoals kerst en nieuwjaar. De contacten met de retailsector zijn zeer belangrijk omdat deze sector de interface vormt naar de eindgebruiker die een digitaal radiotoestel koopt. We weten dat er daar nog werk aan de winkel is. Als er bepaalde omslagpunten in de autosector zijn of in het vooruitzicht worden gesteld, is er nog een grote mogelijkheid tot vooruitgang.

De heruitzendingen in de tunnels van radioprogramma's, zowel FM als CAB+, behoren tot de bevoegdheid van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW). De stuurgroep houdt de vinger aan de pols. Het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) heeft recent een stand van zaken toegelicht. Wat de Vlaamse tunnels betreft, werkt het AWV aan een overheidsopdracht. Als alles loopt zoals voorzien, verwacht het AWV dit jaar te kunnen starten met de uitrol van DAB+ in de Vlaamse tunnels. Wat de Brusselse tunnels betreft, hebben de operatoren en de zenders contact opgenomen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om te voorzien in bijkomende capaciteit voor de heruitzending van de verschillende muxen waarop Vlaamse en Franstalige zenders actief zijn. Het zal niemand verwonderen dat het in ons voordeel speelt dat de Franstalige zenders dit gelijktijdig met ons uitrollen.

Alvorens de vraag over het draagvlak en de uitbreiding in de stuurgroep concreet te beantwoorden, wil ik even iets verduidelijken. De stuurgroep Digital Radio Vlaanderen is een overlegplatform dat momenteel bestaat uit vijf groepen, namelijk de drie landelijke radiogroepen – VRT, Mediaaan en Mediahuis –, de multiplex-operator Norkring en de overheid, in dit geval mijn kabinet en het departement.

Als overheid vormen we weliswaar een belangrijk element van dat geheel, maar we zijn ook slechts een schakel in dit feitelijke samenwerkingsverband. We hebben dus niet het alleenrecht om beslissingen te nemen over de samenstelling, de werking, de aansturing en de strategie in verband met dit initiatief.

De stuurgroep bespreekt alle thema's en issues die met de uitrol en de planning van digitale radio en DAB+ te maken hebben. Ik geef even een greep uit de vele items die ter sprake zijn gekomen of zullen komen.

Het gaat dan onder meer om de budgetten die de spelers zelf in campagnes investeren, om de planning van campagnes, om de contacten en vergaderingen met de retail- en automobielsector, om de DAB+-ontvangers in auto's en andere ontvangsttoestellen, om het gebruik van resultaten uit andere landen en de bespreking van goede praktijken, om de bespreking en de aansturing van de metingen in verband met digitale radio, om de vorm van de stuurgroep en de rol van elke actor – iets waar ik meteen nog op zal terugkomen –, om de contacten en de afspraken met Maradio.be, de Franstalige tegenhanger van Digital Radio Vlaanderen, en om de communicatiekanalen en het gebruik van websites.

De stuurgroep heeft ondertussen al verschillende malen vergaderd, meer bepaald op 31 januari 2018, 29 maart 2018, 4 mei 2018, 28 juni 2018, 30 augustus 2018, 26 oktober 2018, 31 oktober 2018, 20 december 2018 en ook op 31 januari 2019 en 14 maart 2019. De volgende vergadering is gepland voor 9 mei 2019. Ook de data van de andere vergaderingen zijn tot het einde van 2019 vastgelegd.

De oefening om de stuurgroep te verbreden, neemt momenteel de vorm aan van de uitnodiging van andere betrokken omroepen die op geregelde basis in DAB+ uitzenden. Deze omroepen worden uitgenodigd om zelf om de zoveel maanden hun

inzet en engagementen voor de promotie van digitale radio met hun omroepstations op tafel te leggen. De omroepen hebben deelgenomen aan de vergaderingen van de stuurgroep van 1 maart 2018 en 31 augustus 2018.

De kleinschaligheid en de beperktheid van die omroepen maken het voor hen niet altijd mogelijk zich te engageren of hier een prioriteit van te maken. De brugfunctie naar deze omroepen en de verbreding van de stuurgroep zijn echter wel degelijk een feit. Ze worden op regelmatige basis uitgenodigd en ze krijgen een stand van zaken, alsook een vooruitblik op de toekomstige activiteiten van het samenwerkingsverband. Ze zijn uiteraard ook uitgenodigd om met hun kanalen aan de diverse campagnes mee te werken.

In 2019 zijn er vergaderingen van deze uitgebreide groep gepland op 9 mei 2019 en op 18 december 2019. Indien deze omroepen ondertussen ad hoc om een bijkomende vergadering zouden vragen, zal de stuurgroep die vragen bespreken en kan een bijkomende vergadering worden gepland.

Er is dus wel degelijk betrokkenheid.

En dan is er de vraag over Norkring, en de piste die zij enkele maanden geleden hadden gelanceerd rond de lokale radio's op DAB+. Initieel was er ooit het voorstel van Norkring om via 5A/5D eerder in lokale dekking te gaan voorzien, maar deze piste werd verlaten omdat er nood was aan landelijke capaciteit. Op die manier kon de concurrentie beter spelen. De licentie werd vorig jaar toegekend, en intussen zijn al enkele nieuwe zenders actief.

Het hernieuwde voorstel vanuit de operator kijkt naar een herinvulling, waarbij de gebruikte kanalen 5A/5D potentieel worden vervangen via multiplex 10. Ik verwijs hierbij natuurlijk naar het antwoord op de vraag om uitleg van collega Meremans van 13 december 2018, waar ik toen ook stelde dat ik in gesprek was met Norkring om na te gaan of ze konden kijken hoe dit kanaal kon worden vrijgemaakt voor DAB+.

Die contacten zijn er intussen geweest. Norkring heeft een licentie tot 2024 op de multiplex 10. Via die multiplex worden er digitale televisiesignalen via de ether uitgezonden. De multiplex wordt dus vandaag gebruikt. Zolang de multiplex voor DVB-T wordt gebruikt, kan en wens ik niet op eigen initiatief technische scenario's te gaan uittekenen.

Zelfs als deze multiplex niet meer wordt gebruikt voor DVB-T uitzendingen, dan rijst – los van het technische aspect rond de indeling van zendgebieden, testfasen, coördinaties, enzovoort – juridisch de vraag of de omvorming naar DAB+ binnen een lopende licentietermijn zomaar kan. Kan dit bijvoorbeeld ook zonder naar de markt te gaan? Vandaag heb ik daar nog geen antwoord op. Maar gelet op het gebruik, rijst die vraag nu nog niet acuut. Het ligt dus op tafel, maar het is toch niet zo eenvoudig als men enkele maanden geleden liet uitschijnen.

Ik hoor de vraag komen of er vrije DVB-T-capaciteit is. Wel, tot 1 december 2018 zond de VRT haar DVB-T-aanbod uit via de frequentiekanalen 22 en 25. De VRT gebruikt thans deze kanalen om lokale DVB-T-uitzendingen of evenementen in DVB-T te verzorgen. Deze frequentiekanalen werden in 2008 toegekend aan de VRT, zonder einddatum. Dit kunnen we natuurlijk herbekijken naar aanleiding van de nieuwe beheersovereenkomst. Ik druk het zeer algemeen uit.

Ik wil anderzijds graag een en ander nog eens in perspectief plaatsen rond de lokale DAB+. Zoals bij de conceptnota en de logistieke acties die volgen, zijn het de zwaarste schouders die de last moeten dragen. Met andere woorden: de nationale zenders voeren de DAB+-uitrol en de campagne aan. Zij zijn verplicht om niet alleen digitaal uit te zenden maar ook om aan de DAB+-kar te trekken. Er

wordt wel degelijk hard gewerkt, en dat zal de komende jaren niet anders zijn. We willen onze ambities waarmaken.

De lokale radio's hebben wel degelijk negen jaar erkenning gekregen op FM. Dat betekent dus tot begin 2027. De beslissing van de switch-off zal ten vroegste komen twee jaar na het moment waarop 50 procent digitaal naar de radio luistert. Bij de recente nulmeting bleek dat nu een op de vijf Vlamingen dit doet. Dat is dan in de brede zin van het woord digitale radio – voor DAB+ hebben we nog wel een grotere weg af te leggen. Maar zelfs na die switch-off zou het kunnen dat FM op een beperkte manier verder gaat.

De start en de eerste fase van de DAB+-uitrol hebben we in deze legislatuur vormgegeven. De volgende ontwikkelingsstappen zijn voor de komende jaren. Daar zal men ook kijken naar de mogelijkheden om ruimte te kunnen vrijmaken op kleinschaliger niveau voor lokale of regionale initiatieven, al dan niet gekoppeld aan een testfase. Bij die oefening zal ook worden gekeken naar de plannen van de buurlanden en de nodige coördinaties.

Wat uw laatste twee vragen betreft: de communicatie over DAB+ is deels in handen van de stuurgroep, en wordt operationeel opgevolgd door cvba Radioplayer; dat is een samenwerkingsverband van VRT, Mediahuis en Nostalgie. Ook hier ga ik mijn verantwoordelijkheid niet ontlopen, maar de communicatiestrategie rond deze omroepen gebeurt tussen deze omroepen, samen met de exploitant van de multiplexen.

Het zijn dus de omroepen zelf die samen met Norkring bepalen hoe zij over de lancering van nieuwe radiostations willen communiceren. Een en ander heeft te maken met hoeveel sites operationeel zijn en het effect op het zendbereik. Ik kan met de overheid en het kabinet alleen proberen wat extra licht te laten schijnen op dergelijke lanceringen, als die communicatie eenmaal beslist en uitgevoerd is. Dat wil ik toch benadrukken.

Maar het klopt dat de opvolging van de website en het operationele luik achter de website enige vertraging heeft opgelopen, en dat er wat schort: door het vertrek van de vaste medewerker die instond voor de operationele dagelijkse werking – contacten tussen stakeholders, het beheer van mailboxen en de website – verliep dit hier de laatste periode moeilijk. Vanuit de cvba – die hiervoor verantwoordelijk is – wordt naar een opvolger gezocht, maar die is er voorlopig nog niet.

Ik heb er bij hen opnieuw op aangedrongen hier zo snel mogelijk werk van te maken. Ondertussen werden wel de nodige stappen genomen om de website weer op punt te zetten en is deze weer actueel, zo wordt mij gezegd.

Om af te sluiten en meer algemeen stel ik samen met jullie vast dat er de laatste anderhalve week toch wat miscommunicatie is gebeurd rond alles wat met DAB+ te maken heeft. Er is al meer en meer geweten over DAB+, maar er bestaan nog een aantal vooronderstellingen vanuit verschillende hoeken, die niet kloppen. Er was eerst het persbericht en de kritiek van Test-Aankoop op DAB+ en ook afgelopen weekend was er een artikel over DAB+ en de evolutie naar digitale radio. Beide berichten leken mij op bepaalde punten een beetje kort door de bocht te gaan. Ik plan dan ook met Test-Aankoop op korte termijn een vergadering om even met hen door de details van DAB+ te gaan en zal aanvullende informatie sturen om alles wat DAB+ betreft te verduidelijken.

Er werd onder meer geklaagd over slechte ontvangst. Wel, de uitrol van de DAB+-zendmasten is al ver gevorderd en bijna op punt gesteld, maar nog niet volledig. Uiteraard wil ik de tekortkomingen die op het eerste gezicht door Test-Aankoop gemeten werden, met hen bekijken en zien waar we kunnen en moeten remediëren. Sommige hebben nog te maken met een fase in de uitrol.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Minister, dank u voor uw uitvoerig antwoord. De evolutie naar nieuwe technologie is altijd moeilijk. Er zijn de 'early adopters' en dan moet de rest volgen. Maar de technologie moet natuurlijk eerst zelf op punt staan.

Ik ben tevreden met uw eerlijke antwoorden. Het eerste probleem blijft natuurlijk, namelijk het bereik. Ik herinner me dat in de hoorzitting werd vooropgesteld dat er eigenlijk al eind 2018 een volledige dekking geweest zou moeten zijn, indoor en outdoor. Dit is helaas nog niet het geval, zo ondervinden we zelf en zo heeft Test-Aankoop nu ook vastgesteld. Het is goed te horen dat er snel werk wordt gemaakt van de tunnels. Als mensen in de tunnels in de file staan, is dat bereik heel essentieel om van DAB+ echt een succes te kunnen maken.

U verwees naar de nulmeting. U zei een op vijf. Dat is natuurlijk inclusief internet. Het ligt nog lager bij de mensen die echt het DAB+-toestel bezitten. In dat opzicht was de conferentie op het Autosalon wel goed. U hebt in januari al aangekondigd dat men internationaal naar ons kijkt, maar dan moet dit jaar het elan dringend worden aangehouden. U zegt dat het actieplan voor 2019 nog niet is opgemaakt. We zijn al april, dus er zal echt een versnelling hoger moeten worden geschakeld om alle plannen die er nog liggen rond sensibilisering en acties effectief gerealiseerd te krijgen.

Bereik is één zaak, maar als we echt geen achterstand in de digitalisering willen, dan blijft het voor ons een belangrijk punt dat niet alleen de grote mediagroepen het voortouw nemen, maar ook de kleinere spelers. Dat is essentieel. U gaf aan dat u ze mee hebt en dat u ze hebt uitgenodigd op de vergaderingen. De vraag van collega Brouwers en mezelf was ook om hen een vertegenwoordiging te geven in de stuurgroep, en dat is niet het geval. Ze krijgen terugkoppeling en feedback, ze worden uitgenodigd op andere vergaderingen, maar ik wil er nog eens op aandringen om een vertegenwoordiging mee aan tafel te laten plaatsnemen zodat niet alleen de grote groepen daar zitten.

De kleinere spelers kijken ook heel hard naar het openstellen van kanaal 10. Uit uw antwoord begreep ik dat daar nog geen echte uitkomst voor is. Ik weet niet of het klopt, maar we horen dat maximaal 12 kleine zenders maar een plaats zouden kunnen krijgen. Dat is natuurlijk verre van de 130 lokale zenders die we hebben.

Met betrekking tot de website www.dabplus.be kan ik u geruststellen, minister: op dit eigenste punt is er inderdaad een update gebeurd op de pagina's, allemaal gedateerd na januari, van de nieuwe zenders die erop gekomen zijn. In dat opzicht heeft mijn vraag toch dat al kunnen realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Bedankt voor de update rond de vragen die ik hier ook al eerder had gesteld. Het is inderdaad interessant om op het einde van de legislatuur de huidige stand van zaken te krijgen van de minister – bedankt daarvoor.

Ik had wel nog gelezen dat Broadcast Partners een klacht zou hebben ingediend bij de Raad van State over de toekenning van DAB+ voor de kanalen 5A/5D aan Norkring. De onrust in het veld blijft dus maar duren. Het gaat nu natuurlijk wel om andere partners, maar ik heb toch de indruk dat de Raad van State de laatste jaren overstelpt wordt met allerlei procedures rond radio. Dit is er weer een van. We moeten afwachten wat dat zal geven. We kunnen daar nu verder niets over zeggen, maar ik stel het toch maar vast.

Ik vind het ook jammer dat 5A/5D al wordt toegekend aan meer landelijke of semi-landelijke radio's – onder andere de stadsradio zit daar nu op. Daardoor vrezen we dat de vele lokale radio's die opnieuw een erkenning hebben gekregen, op termijn

helemaal geen plaats zouden kunnen krijgen op DAB+. We moeten toch zien dat er in de toekomst ook plaats gevrijwaard blijft voor lokale radio's. Dat is toch altijd een vraag geweest van mijn fractie. We zien dat dat nu verwatert, en dat er nu ook problemen zouden zijn om kanaal 10 om te zetten. Dat hele verhaal is toch niet verlopen zoals gehoopt.

Ik was toch ook wat geschrokken van Test-Aankoop. Zij zeiden op 21 maart dat het bijna gedaan is met het FM-signaal, dat alle radio's die uitsluitend FM ontvangen binnenkort in de vuilnisbak mogen. Het is goed dat u met hen gaat praten. Maar die communicatie is ook wel overgenomen door de VRT. Wij hebben natuurlijk niets te zeggen aan redacties, en al zeker niet aan nieuwsredacties, maar misschien moeten we toch een wederwoord formuleren. We vonden dat toch bijzonder jammer, vooral omdat VRT toch ook in de stuurgroep zit.

DAB+ wordt altijd maar in een verdomhoekje geduwd. Als het niet Hajo Beeckman is, dan is het wel Test-Aankoop. Laten we hopen dat ze dit snel rechtzetten, want het is wat ons betreft nog altijd de toekomst. We hebben hier enkele jaren geleden een conceptnota over ingediend, en dat heeft dan een hele weg afgelegd. Het zou jammer zijn dat dat nu verder verwatert. We hopen dat de volgende regering het ingeslagen pad verder bewandelt, want u hebt absoluut stappen in de goede richting gezet, minister.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Wat de ontvangst in tunnels betreft, geef ik alleen maar mee dat in de Westerscheldetunnel alle zenders van DAB+ overal even vlot te ontvangen zijn. Dat is niet ver van hier, ik ben daar ook doorgereden.

Wat die stuurgroep betreft, heb ik het volgende signaal gekregen: zij zeggen dat er nog steeds geen vraag gekomen is om deel uit te maken van die stuurgroep. Er kwam ook geen vraag in verband met het verbeteren van het draagvlak. Ik heb daarnet iets anders gehoord, maar dat zijn de signalen die wij vernemen. Ofwel ben ik verkeerd ingelicht, ofwel geldt dit enkel voor die speler.

Wat ik ook speciaal vond, is dat een actieplan voor 2019 nog in uitwerking is. Het is met andere woorden nog niet gefinaliseerd. Terwijl we toch al april 2019 zijn. Als ik goed kan tellen, zijn we dit jaar toch al drie maanden verder.

Die digitalisering blijft voor mijn partij natuurlijk belangrijk, en we hebben dat ook altijd gesteund. Digitalisering geeft nieuwe kansen en zorgt voor een divers, economisch leefbaar radiolandschap. Nogmaals: voor die kleine spelers vinden we het toch belangrijk dat zij zeker en vast worden opgenomen.

Er is inderdaad wat werk verricht, maar het is nog niet volledig. Ik hoor dat er ook nieuwe radio- en televisiespots worden gemaakt. Dat is goed. Ik hoop gewoon dat ze van dermate goede kwaliteit zijn dat ze ook aanspreken. Want dat heeft ook wel degelijk zijn bereik – ik heb het daar bij een vorige vraag al eens over gehad.

We hebben inderdaad rond het Autosalon weer wat aandacht gehad. Daarna is het ook wat verminderd. Wat de communicatie betreft: die online communicatie werd hier ook al in december toegelicht. Ik hoop gewoon dat dat ook in de toekomst wordt doorgetrokken. Ik begrijp wel dat men bezig is, maar heb zo de indruk dat het nog niet in volle uitrol is, en het is toch al 2019, dus wij hopen dat dit inderdaad wordt doorgetrokken.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Nog enkele elementen. Ik ben het niet eens als wordt gezegd dat de onrust in het veld groeit omdat iemand naar de Raad van State gaat. Kijk, ik kan mensen die processen willen voeren, echt niet tegenhouden, zeker niet als

het over procedures gaat waar ik zelf als minister niets mee te maken heb, zijnde het feit dat de VRM degene is die de toewijzing doet van die muxen waarover sprake is. Het is het recht van mensen om dat te doen. Ze kunnen winnen, ze kunnen verliezen. Dat heeft te maken met hun bedrijfseconomische belangen. Ik heb daar alle begrip voor. Het heeft te maken met hun burgerrechten. Op zichzelf heeft dat echter niets met onrust of rust te maken. De administraties, in dit geval de VRM, maken de bestekken en de lastenboeken zo goed mogelijk, en ter zake bestaat perfectie niet. Vergis u daar niet in. We zullen daarmee moeten leren leven. We zullen wel zien wat de uitkomst daarvan is. Ik heb geleerd om, als er onrust zou zijn, dan toch te proberen rustig verder te werken.

Dan is er heel de capaciteitsproblematiek voor de lokale radio's op DAB+. Ik heb daar altijd een genuanceerd standpunt over ingenomen. Ik heb gezegd dat ik eerst wil weten of er voldoende capaciteit is. Dan blijkt het sprookje van Norkring van enkele maanden geleden dus niet te bestaan. Ik vraag me nog altijd af waarom men dat zomaar uit zijn mouw schudt op een congres waar heel de mediasector aanwezig is. Capaciteit bijmaken is niet zo gemakkelijk. Op basis van gegevens van internationaal verdragsrecht hebben wij een aantal frequenties, en meer ook niet. Dan denk ik dat het op termijn zeer goed zou zijn om alle lokale radio's die dat wensen – misschien wensen ze dat ook niet allemaal – ook toe te laten op DAB+, maar het heeft ook geen enkele zin, zolang we niet weten dat die capaciteit er zeker zal zijn, om die opening voor te spiegelen. Tot nader order zullen we dus met de bestaande muxen, die van de VRT en dan de twee die er nu zijn, toch al gemakkelijk tot dertig radio's komen – ik zal me nu niet op een getal vastpinnen – die op DAB+ te beluisteren zijn. Beste vrienden, dertig radio's, dat is wel heel wat. Natuurlijk gaat het dan niet over alle lokale radio's. Vandaag zijn dat er nog ruim honderd. Daar ben ik me van bewust. Ik wil altijd aan iedereen geven waar iedereen van droomt, maar het moet ook mogelijk zijn. Net zoals we een beperking hebben inzake FM-capaciteit, hebben we die bij DAB+. Als men de capaciteit van FM en DAB+ samen zet, dan heeft men natuurlijk wel een heel grote capaciteit. In die zin laat ik die optie dus veeleer nog open, maar het zal aan de volgende regering en de volgende minister zijn om daarin een definitievere beslissing te nemen. Ik heb u ook de timing gegeven van de zekerheid voor de lokale radio's op FM. Ik heb u ook de timing gegeven inzake de frequenties die nu mogelijk zouden kunnen worden vrijgemaakt van DVB-T naar DAB+. Dat is allemaal te bekijken. Daar zitten technische en juridische aspecten aan vast. Ik kan daar ook niet aan doen. Ik kan daar niet zomaar in inbreken. Dus, ja, als er capaciteit is, moeten we het debat zeker opentrekken, maar als er geen capaciteit is ... Ik waarschuw iedereen voor het doen van beloftes die niemand in deze zaal wegens technische beperkingen zou kunnen houden. We proberen daar de best mogelijke oplossingen voor te vinden, maar wees allen voorzichtig. Ik heb ook geleerd om voorzichtig te zijn.

Wat de aanwezigheid van de lokale omroepen in de stuurgroep betreft: ik meen op dit ogenblik dat de dialoog die er bestaat vanuit de stuurgroep en die lokale omroepen, een werkbaar gegeven is. Ik heb u toch een aantal momenten gegeven waarop de aanwezigheid van die omroepen binnen de grotere groep er wel degelijk is geweest. Beste vrienden, het is natuurlijk altijd een kwestie van geven en nemen. U hebt mijn antwoord duidelijk gehoord. Ik vind dat ook normaal. Ik vind dat de mensen aan tafel moeten kunnen komen en liefst zo veel mogelijk. We zullen dit nog eens bespreken in de stuurgroep. Tegelijkertijd moet iedereen die rond de tafel zit, ook voluit mee uitrollen, en de ene kan dat nu eenmaal wat meer dan de andere. Daar kan ik ook niet aan doen. Dat is een kwestie van schaalgrootte.

We zullen dit verder opvolgen, maar het is niet alleen een kwestie van er zijn en geïnformeerd worden, maar het is ook 'volle gas' meegeven.

Ondertussen werken we verder. Ondanks alle kritische vragen, denk ik dat we toch nog altijd op schema zitten. Ik heb u anderhalf jaar geleden nog eens die

vijftrapsraket gegeven van wat we in volgorde moeten doen. Ten eerste moet er content zijn op DAB+. Radio's moeten al radioprogramma's maken op die frequentie. Dat gebeurt nu helemaal. Dat aspect van de zaak is volledig rond. Dan moet er technisch voldoende uitzendcapaciteit uitgerold worden. Ik meende dat dat al helemaal het geval was, maar dat wordt nog definitief rondgemaakt. Dat is dus al in belangrijke mate zo, maar nog niet voldoende. Denken we maar aan de tunnels, maar ook aan bepaalde gebieden waar DAB+ nog niet of niet kwaliteitsvol genoeg te ontvangen is. Men zegt mij dat daar de nodige stappen worden gezet. Dan is er de autosector. Daar hebben we de afspraak met het kantelpunt in 2020. En dan is er de retailsector, waar er nog veel meer moet kunnen gebeuren rond de informatie met betrekking tot de aankoop van DAB+. Op dat punt heeft Test-Aankoop, en ook anderen, zeker gelijk.

Als dat allemaal volledig rond is, dan is het nodig om de communicatiehandel helemaal open te trekken. Ondertussen moet er wel gecommuniceerd worden, maar u begrijpt dat als we volledig communiceren terwijl de techniek misschien voor 90 procent op punt staat qua uitzendcapaciteit, maar geen 100 procent, dat risico's inhoudt. Het autodebat is nog niet helemaal in de plooi gevallen voor 2020. En bij retail is er nog veel te doen. Ik vind dus wel dat alles wat we deze legislatuur konden doen, wel degelijk gebeurd is. Het zal ergens in de loop van de volgende legislatuur zijn dat D-day – DAB+-day zal dat dan zijn – zal vallen. Vanaf dan zullen we de aftel naar de switch-off kunnen doen. Als we trouwens onze inlooperperiode vergelijken met die in andere landen, die al verder staan, zien we dat we volledig op schema zitten.

Dus ja, er is veel werk aan de winkel. Ja, we proberen alle problemen op te lossen, maar het zal toch een spoor van geleidelijkheid zijn dat we moeten volgen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Dank u wel, minister. Er is inderdaad al een en ander gebeurd, maar we moeten er vooral voor zorgen dat D-day of DAB+-day een succes wordt. Dat mag geen mislukking worden. Het mag geen technologie worden die rateert, doordat ze technisch niet op punt raakt, doordat ze een ongelijk speelveld creëert voor alle zenders die erop willen, grote en kleine, en doordat mensen de meerwaarde ervan niet ervaren. Daar moet echt op ingezet worden, zodat het een succes wordt.

U verwees naar uw vijftrapsraket. U zei dat er, ten eerste, genoeg content moet zijn. Ik denk dat we er nog niet zijn. En ten tweede zei u dat het misschien 90 procent in orde is. Ik weet niet of het 90 procent is, maar het is in ieder geval geen 100 procent qua bereik. Het valt nog te veel uit. De communicatie van Test-Aankoop was daar inderdaad heel ongelukkig, want dat schrikt mensen nog meer af om ooit geloof te hebben in die technologie.

Dan is er ook de capaciteit. Ik had gesproken over twaalf kleine, lokale zenders. U maakt zich sterk dat het er dertig kunnen worden. In Wallonië zijn het er echt veel meer, en ze hebben ook een pak meer multiplexen. Dertig van de meer dan honderd die er zijn, dat blijft weinig. Dat blijft een ongelijk speelveld voor de kleine zenders.

Alle hens aan dek, zou ik zeggen. 2019 is een belangrijk jaar, en 2020 ook, om ervoor te zorgen dat de uitrol van DAB+ alsnog een succes wordt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de stadstheaters – 987 (2018-2019)

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, ik denk dat dit de laatste vraag is aan minister Sven Gatz. Ik heb de eer – en dat is toeval omdat ik ze als laatste ingediend hebt – om ze ook als laatste vraag aan de minister te stellen. Ik wil daar straks nog iets over zeggen. De laatste vraag, dat is zo iets als de laatste dans. Straks meer daarover.

Mijn vraag gaat over de drie Vlaamse stadstheaters. We vernamen in de media dat het Nederlands Toneel Gent (NTGent), Toneelhuis en de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) de ambitie hebben een Vlaamse Kunstinstelling te worden, net zoals deSingel, Vooruit, de Ancienne Belgique (AB), het Concertgebouw Brugge...

Dat is bijzonder nieuws, zeker omdat in de vorige ronde de stadstheaters wel genoemd zijn maar finaal niet bij de eindselectie van de nieuwe Vlaamse Kunstinstellingen behoorden. Maar goed, gedachten kunnen veranderen.

Het Kunstendecreet bevat geen echte, gedetailleerde procedureregels over de aanduiding tot Vlaamse Kunstinstelling. De stadstheaters zijn producerende instellingen, en zo verdedigen ze zich ook. Het is merkwaardig dat geen enkele instelling, die productie als centrale functie heeft, in de categorie van de Vlaamse Kunstinstellingen is opgenomen. Als kunstdiscipline is toneel of theater afwezig. Vlaamse Kunstinstellingen moeten alle functies die in het Kunstendecreet staan, invullen en ze moeten excelleren in hun discipline. Hun rol wordt als cruciaal en als cruciale bouwsteen gezien binnen hun discipline. Ook de continuïteit van hun bestaan wordt gegarandeerd, in tegenstelling tot de andere kunstenorganisaties. De beoordeling gebeurt wel door een aparte beoordelingscommissie, die een internationale samenstelling heeft.

Meent u dat er in Vlaanderen ruimte is voor meer Vlaamse Kunstinstellingen, meer dan vandaag? Hoe ziet u het landschap het liefst evolueren? Dat is misschien een bizarre vraag op het einde van een legislatuur.

Klopt het dat de drie stadstheaters die ambitie hebben uitgesproken?

Kunnen stadstheaters als grote podiumkunsteninstellingen een plaats in het landschap van de Vlaamse Kunstinstellingen ambiëren?

Wanneer zou de behandeling en beoordeling van zo'n aanvraag moeten gebeuren? Wie moet daarbij betrokken worden?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Het Kunstendecreet biedt de mogelijkheid om het aantal Vlaamse Kunstinstellingen nog verder uit te breiden. Er staat duidelijk in artikel 68 van het Kunstendecreet dat de Vlaamse Regering bepaalt welke organisaties in aanmerking komen om te worden erkend als Kunstinstelling. Dit is volgens mij duidelijk een taak voor de volgende Vlaamse Regering. De huidige Vlaamse Regering heeft hierin met de erkenning van Concertgebouw Brugge en Vooruit al stappen gezet.

Zonder uitgebreid te willen ingaan op mijn persoonlijke visie over de ruimte voor meer Vlaamse kunstinstellingen, denk ik dat het belangrijk is dat er bij een

eventuele uitbreiding vooral gekeken wordt naar het belang van de betrokken organisaties binnen het volledige kunstenlandschap enerzijds en van voldoende aanwezigheid van alle kunstvormen binnen de groep van de Kunstinstellingen anderzijds. Vanzelfsprekend fungeren de criteria uit het Kunstendecreet hierbij als basis.

We hebben allemaal kunnen lezen dat de drie stadstheaters – Toneelhuis, NTGent en de KVS – vorige week een gezamenlijke opinietekst de wereld hebben ingestuurd en daarrond enige belangstelling hebben gecreëerd.

Op basis van hun lange historiek, artistieke kwaliteit en grote maatschappelijke en culturele inbedding lijken ze zeker – op basis van de eerste inschatting van de grote lijnen – aan de criteria te voldoen. Dat kan. Persoonlijk vind ik het ook positief dat ze hun oproep als een drie-eenheid doen. Een nog hechtere samenwerking en integratie van de drie stadstheaters is voor mij inhoudelijk belangrijk en versterkt de draagkracht van hun ambitie om Vlaamse Kunstinstelling te worden.

Wat bedoel ik met drie-eenheid? Ze hebben allemaal een lokale stedelijke inplanting, want ze hebben ook allemaal een een-op-eenrelatie met het lokale stedelijke bestuur. Daar kunnen we niet zomaar abstractie van maken, maar dat hoeft voor mij ook niet.

In de mate dat ze succesvol die volgende stap kunnen zetten, zal volgens mij vanuit die hechtere samenwerking, die integratie en drie-eenheid, hun echte meerwaarde blijken. Dat geldt dan zowel voor de inhoudelijke samenwerking, de onderlinge speelseeksen als de internationale uitstraling.

Daarnaast hebben wij vastgesteld, of we dat nu graag hebben of niet, dat die stadstheaters van die aard en omvang zijn dat ze eigenlijk 'too big to fail' zijn. Bij de vorige kunstenronde voelden we ons allemaal wat ongemakkelijk toen we zagen dat NTGent – sindsdien is er wel veel gebeurd – in iets minder goede papieren zat. We zeiden toen: we kunnen het moeilijk maken of eigenlijk niet maken om het dossier van een stadstheater niet te honoreren. Toen hebben we ook de andere zijde van de medaille ervaren. Misschien was dat in dit geval goed dat dat ook eens gebeurd is.

Uw laatste vraag. Wanneer kan of zou dit allemaal moeten gebeuren? De volgende Vlaamse Regering kan dus, indien gewenst, het aantal Kunstinstellingen uitbreiden. De volgende indiendatum voor een subsidieaanvraag als Kunstinstelling is 1 december 2020. Dat is veraf en helemaal niet veraf. Dat is dan voor de periode van 2022 tot 2026. Eventuele nieuwe erkenningen als Kunstinstelling gebeuren dan ook best een aantal maanden vooraf. Daarbij moet rekening gehouden worden met de decretaal voorziene procedure voor erkenningsaanvragen, waarbij ook een advies wordt ingewonnen bij een daarvoor samengestelde commissie met internationale expertise. U mag dat niet vergeten. Het zou zeer vervelend zijn, zowel voor de betrokken instellingen – in dit geval meervoud – als voor de betrokken steden – in dit geval meervoud – als voor de betrokken minister, die op dat moment dat mandaat zal bekleden, indien deze commissie zou zeggen: tja, net niet. Ik zeg niet dat het zo zal zijn, maar over die lat moet men wel nog allemaal springen. En dat is misschien toch net iets minder gemakkelijk dan het op het eerste gezicht lijkt. Daarvoor zijn het natuurlijk ook Vlaamse Kunstinstellingen. Daarvoor zitten ze ook in een aparte categorie. Wordt vervolgd.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Dank u wel. Ik ben het grotendeels eens met uw benadering en met uw mening. Het is inderdaad waar dat de echte meerwaarde vooral zit in de samenwerking tussen die drie stadstheaters. Want het is zoals u zegt: ze waren niet alleen of niet eens 'too big to fail', maar ze waren te noodzakelijk of te belangrijk om eruit te gooien, zelfs met een slecht rapport, bij wijze van spreken.

Dat klopt. Ze werken overigens al heel lang samen. Ze hebben samen ook 'JR' gemaakt, dat dit jaar nog hernomen wordt in Brussel. Er is dus al een belangrijke stap gezet. Maar het is zoals u zegt: het zal voor de volgende Vlaamse Regering zijn.

Ik wil nog één kanttekening nog maken. Dat is een algemene opmerking, die niet op de stadstheaters slaat. Ik denk dat het basisprincipe van excelleren, van top-kwaliteit, dat als basisprincipe in het Kunstendecreet staat, wel bewaakt moet worden. We mogen toch de categorie van Vlaamse Kunstinstelling niet laten deva-lueren tot een soort van basisinfrastructuur à la Hollandaise, zoals in Nederland gebruikelijk is, waar dan 40 of 45 instellingen in zitten met een soort van levens-verzekering. Want dan gaan we het excelleren ook voor een deel ondermijnen, denk ik. Maar goed, dat is een discussie die onze opvolgers nog wel zullen voeren. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Dank u wel. Dit is de laatste keer dat ik iets kan zeggen in deze commissie. Eerst en vooral heb ik ondertussen wat opgezocht over de stadstheaters en Vlaamse Kunstinstellingen. Ik heb gezien dat bij sommige Kunstinstellingen, die nochtans een aardige subsidie krijgen van de Vlaamse overheid, het Vlaamse logo niet te vinden is. Ik geef dat maar mee. Men verwijst naar zichzelf als Kunstinstelling, niet als Vlaamse Kunstinstelling. Noem me be-krompen, noem dat een detail – we hebben het er al eens over gehad – maar ik vind het toch wel belangrijk dat dat wordt vermeld.

Als we even kijken naar de beoordeling van de stadstheaters volgens het Kunstendecreet, dan zien we het volgende. NTGent: artistiek voldoende, zakelijk zeer goed. Het Toneelhuis: artistiek goed, zakelijk goed. De KVS: artistiek zeer goed, zakelijk zeer goed. Dat betekent dus dat ze op dit ogenblik, afgaand op de beoordelaars van het Kunstendecreet, niet alle drie excelleren.

Langs de andere kant moet ik, ook met het oog op de volgende legislatuur, zeggen dat het upgraden tot een Vlaamse kunstinstelling wat met zich meebrengt. Zoals daarnet is gesteld, moet daarvoor een internationale toets worden doorstaan. Ik denk dat de internationale quoterings belangrijk is.

Verder kijk ik uit naar wat ze in de dossiers naar voren zullen brengen en wat de accenten zullen zijn. Ik vind, bijvoorbeeld, dat als we een instelling subsidiëren en naar het niveau van een Vlaamse kunstinstelling upgraden er ook een return voor Vlaanderen moet zijn. Dat is mijn bedenking. Het is mijn persoonlijke mening en de mening van mijn fractie dat we geen theaters kunnen subsidiëren die zich volledig tot een andere entiteit richten. Ik heb er geen probleem mee dat een organisatie zich op Brussel richt, maar als daar een subsidiëring tegenover staat, vind ik wel dat er van oorsprong een bepaalde aanwezigheid in een stad moet zijn. Dat kan door middel van een samenwerking of een kruisbestuiving. Ik ben daar zelfs voor. Het kan echter niet dat wij de missie of de doelstelling van een andere overheid subsidiëren.

Dat lijkt me niet de juiste oplossing. Ik heb de indruk dat de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) zich veeleer van Vlaanderen afwendt. We verwachten van onze kunstinstellingen dat ze zich op Vlaanderen richten. Het is maar een opmerking en sommigen zullen dit bekrompen noemen, maar ik vind dat we altijd naar de goede besteding van belastinggeld moeten kijken. Het gesprek is open. We zullen zien wat ervan komt.

Verder is een inflatie van kunstinstellingen niet aan de orde. Als ik het goed heb begrepen, hebben we ook naar de spreiding gekeken. Ik herinner me in verband met het Cultuurplan Limburg nog dat er in die provincie geen kunstinstelling was.

We hebben toen duidelijk gesteld dat we er op termijn voor zouden opteren om ook daar een poot te krijgen en tot een kunstinstelling in Limburg te komen. Wat de excellerende factor betreft, was de tijd daar toen nog niet rijp voor. Op dit ogenblik is het daar te vroeg voor en dat zal voer voor de volgende legislatuur zijn. Als we iets upgraden, vind ik het belangrijk dat er een return is.

Minister, mijn volgende punt heeft totaal niets met deze vraag om uitleg te maken, maar ik vermoed dat het de laatste keer is dat mijn fractie hier in verband met een vraag om uitleg het woord neemt. Ik wil u bedanken voor de samenwerking met deze commissie de afgelopen jaren. Ik denk dat onze commissie goed werk heeft geleverd. Ik zal verwijzen naar de woorden van een zekere heer Caron: "Men moet geen superkenner van cultuur zijn, maar men moet er wel de liefde voor hebben". Ik denk dat die liefde bij u zeker en vast aanwezig is. Ik denk dat we een aantal bakens hebben verzet. Een aantal bakens had ik graag nog verder gezet, maar dat is nu eenmaal het spel dat moet worden gespeeld. Ik wil u ook bedanken voor uw parlementaire reflex, zodat we hebben kunnen bijdragen tot het actief nadenken en het bijsturen. We hebben een aantal elementen in het beleid kunnen inbrengen en daarvoor wil ik u bedanken.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, ik wil me hier niet uitspreken over de beoordeling van die drie stadstheaters. Dat is ondertussen een viertal jaren geleden en er zijn onder meer nieuwe zakelijke leiders. Ik wil me ook niet uitspreken over hun artistieke vrijheid en over de vraag of ze zich al dan niet voldoende tot de Vlamingen wenden.

Los daarvan, heb ik wel enige sympathie voor hun vraag. Ik neem aan dat we ze allemaal hebben gezien. Het heeft echter weinig zin die vraag in verkiezingsprogramma's of regeerakkoorden op te nemen, want daar bestaat een procedure voor. Er is een decreet en die procedure moet worden gevolgd.

Bovendien mogen we het hele systeem van de kunstinstellingen niet laten verwateren. Als er iets kan komen, zal het een sterk collectief verhaal moeten zijn. De drie stadstheaters moeten dan samen hun meerwaarde voor de categorie van de kunstinstellingen aantonen.

Het is gewoon de visie van CD&V.

Ik wil ten slotte ook iedereen danken voor de samenwerking. Het botste al eens, maar we hebben toch ook goed samengewerkt in deze commissie, zowel de leden als de voorzitter, die zijn deskundigheid altijd heeft ingezet om over de partijgrenzen heen tot compromissen te kunnen komen, en uiteraard de minister die zeker een parlementaire reflex had. Hij is tijdens een vorige legislatuur nog fractieleider geweest. Dat hebben we wel gemerkt. Niet alle ministers hebben een even grote parlementaire reflex. Minister Gatz had dat alleszins en daar wil ik hem namens mijn fractie voor danken. Ik wil iedereen heel veel succes wensen met toekomstige mandaten die men al dan niet zal bekleden.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Ik sluit me aan bij collega Caron en collega Brouwers. Uiteraard is de vraag van de stadstheaters legitiem, minstens om te kunnen onderzoeken of ze een Vlaamse Kunstinstelling kunnen worden. Enerzijds is dat een terechte vraag. Anderzijds deel ik de mening dat de vraag moet worden gesteld om voorzichtig om te springen met dat statuut, zodat we het niet laten verwateren. Ik vind het interessant dat ze het samen doen. Zoals collega Brouwers aangeeft: wanneer ze samen in een mooi dossier de meerwaarde kunnen aantonen om als Vlaamse theaters vanuit de steden samen iets meer te kunnen betekenen, moet

dat zeker kunnen worden bekeken. Maar dat zal alleszins voor de volgende legislatuur zijn. Je merkt nu al in de tussenkomst van collega Meremans dat het dan wel een grondig debat zal worden, en dat moet ook gevoerd worden.

Collega Caron, ik heb nog een klein persoonlijk feitje. Het was niet uw vraag die als laatste was ingediend, wel de mijne, over grensoverschrijdend gedrag. Maar aangezien ze werd gekoppeld aan een andere vraag... Maar ik gun het onze fantastische voorzitter van harte dat hij de eer had om de laatste vraag aan de minister te kunnen stellen. De voorzitter heeft dat voortreffelijk gedaan.

Ik wil me aansluiten bij de woorden van dank van de collega's. Minister, zelfs vanuit de oppositie heb ik uw parlementaire reflex altijd enorm gewaardeerd. Op die manier heb ik het gevoel gehad dat ik de afgelopen vijf jaar zelfs vanuit de oppositie iets heb kunnen doen. Vanochtend op de trein vroeg een ex-collega van de VUB mij nog of ik hier iets kon doen. Ja, dat gevoel heb ik echt wel gehad. Er werd in de dossiers toch op zijn minst geluisterd en er werden dingen meegenomen en tot een goed einde gebracht. Alle dank en waardering voor de afgelopen vijf jaar.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voor ik dankwoorden wil uitspreken voor de fijne samenwerking, heb ik nog twee inhoudelijke dingen te zeggen. Ik voeg niets meer toe ten opzichte van de zaken die ik in het antwoord heb gegeven omdat het allemaal voor de volgende legislatuur is.

Ik wil misschien nog één ding zeggen met betrekking tot de positie van de KVS. Uiteraard zal er altijd debat zijn over het publiek waar men zich tot richt. Het is natuurlijk wel zo dat in Gent en Antwerpen de stadstheaters zich ook tot het stedelijke publiek richten. Dat is in Brussel niet anders. Zelfs wanneer de indruk zou ontstaan dat de KVS zich op dit ogenblik op een meer Brussels dan wel alleen op een Vlaams publiek richt – dat is een discussie die we kunnen hebben –, wordt die instelling nog altijd gezien als een Vlaamse instelling. Het zit ook in haar naam. In het Frans is dat 'le théâtre flamand'. Ook als ze de Brusselse toer opgaan, iets wat we moeten afmeten tegenover hoe Gents is het NT Gent en hoe Antwerps is het Toneelhuis, toch is de perceptie voor wat betreft inhoud en kwaliteit vanuit de Brusselse publieke opinie dat het een Vlaams theater is. Dat is een heel rare dialoog. 'To be continued', om het in een andere taal dan het Nederlands of het Frans te zeggen.

En dan, inderdaad, ik zou zeggen: het spel ligt nog open. Moeten er kunstinstellingen extra erkend worden? Dat is een open vraag. Hoe gaat men daarin te werk? Zal deze oproep daarin gehonoreerd kunnen worden, dus die van de stadstheaters ten aanzien van het beleid? Er zijn nog andere conglomeraten die zich misschien geroepen voelen. Ik ga er geen wakker maken. Er zijn ook drie jeugdttheaters. Die zijn wat kleiner maar internationaal hebben die wel een grote uitstraling.

Het is hier terecht al gezegd, in het verleden is het eerder geografisch begonnen, Antwerpen-Gent, en dan Brugge-Gent. Men kijkt nu naar het oosten, tussen Brussel en Hasselt ligt er nog een stad. Is men in Limburg voldoende gereed? Dat zijn allemaal zaken die we zullen moeten afwegen, en waar ik vandaag ook nog geen waterdicht antwoord op heb, maar waarvan ik begrijp dat ze deel uitmaken van de discussie, met ook de vraag hoe groot die groep dan moet worden?

Tot daar de elementen die op tafel liggen. U weet allemaal dat dat nog niet zo simpel zal zijn, maar wel interessant.

Zo was het ook bij deze commissie. Zo kom ik tot mijn dankwoord. Ik heb het inderdaad een eer en genoeg gevonden om dit mandaat te mogen bekleden, en

ik ben ook bijna altijd met plezier naar de commissievergaderingen gekomen, omdat ik vond dat de verschillende parlementsleden allemaal interessante en ge-degen invalshoeken hadden om hier een debat te starten, en omdat ik denk dat in de meeste debatten daar ook wel boeiende gedachtewisselingen uit voortgekomen zijn. Het was voor mij dus ook een plezier, ik wil dat toch benadrukken, los van mijn principiële parlementaire reflex – ik heb die inderdaad, af en toe moet ik tegen mijn kabinetschef zeggen dat ik weer naar dat parlement ga – was het toch ook aangenaam samenwerken op menselijk vlak. Collega's, ook dat is in de politiek zeer belangrijk. (*Applaus*)

– *Bart Caron treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: Ik laat mijn laatste woord over mijn vraag om uitleg vallen. Soms heb je als voorzitter niet altijd het laatste woord, maar nu wel. Ik had eigenlijk al een aantal dankwoorden opgeschreven, en iedereen heeft die ondertussen zelf al gegeven.

Minister, ik wil u ook van harte bedanken voor de samenwerking, niet alleen voor de parlementaire reflex, maar voor het ernstig nemen van de commissie en het commissiewerk, voor de openheid. Onze controlefunctie kan soms niet alleen aangenaam zijn, maar ook een snuifje spanning en conflict in zich dragen. We blazen dat dan soms ook nog extern aan via de media, enzovoort. Zo is dat, dat weten we. Maar dat is natuurlijk ook een essentieel deel van ons politiek werk, laat ons dat ook erkennen.

Ik wil dit ook even zeggen, niet alleen als voorzitter, maar ook als lid van de oppositie, omdat we toch ook aan een aantal punten van decreetgeving en vormgeving van beleid hebben kunnen meewerken – collega Segers zei het al –, en dat meen ik ook.

Ik wil ook even dank zeggen aan de mensen van de meerderheid voor die openheid. Dat mag ook gezegd worden. Het is niet alleen de minister, het zijn ook vaak jullie ... Ik word ontroerd.

Ten slotte wil ik ook nog dit zeggen: dank aan jullie allemaal, maar ook aan de mensen van het kabinet voor de competentie, voor het engagement en voor de aanspreekbaarheid, en voor de openheid die u met hen gedeeld hebt, of omgekeerd, en die u geïnspireerd heeft.

Commissieleden, normaal gezien houden we het hier voor bekeken, wat Cultuur, Jeugd en Media betreft, maar je weet natuurlijk nooit, want die slechte karaktertrekken die we daarnet opgenoemd hebben, zouden misschien nog kunnen spelen, of er kan nog een majeur incident in de samenleving voorkomen. U moet zich dus nog even paraat houden tot zaterdagavond 25 mei, maar dan alleen maar in reserve.

Nogmaals bedankt voor de fijne samenwerking.

De vraag om uitleg is afgehandeld.